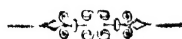

સ્ત્રી મન મનોરંજક

ગાયન

પ્રસિધ્ધ નવ. સંગ્રહ કર્તા

ઉમેદરામ હરગોવીંદ

પનાર “ગુજરાત યુનિયન પ્રેસ”ના માલિક

વાહિલાલ દલીચંદ

અમદાવાદ

કાણું માણિક્યોક આગળ કાગદીઆળમાં

શા. ૦ માતીચંદ દલીચંદનું મકાન

સંવત ૧૯૨૯. — સન ૧૯૭૩.

કીંમત ૧૦ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ

૫૮૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાત કૌપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક ૫૮૦ કિંમત

ગ્રંથનામ રત્ની મન મનોરંજક

વર્ગાંક ૭૧૧૫૧

સાંકળિયું

આંક					૫૪
રાધાન્ન મહિના.	૧
કેશીની બાઈની મહિના.	૨
વાલાજીના મહિના.	૩
બાર મહિના.	૧૪
નંદકીયોરના મહિના.	૧૬
બહુચરાજીના મહિના.	૨૪
ગુજથીના મહિના.	૨૫
અંબાજીના મહિના...	૨૬
સીતાના મહિના.	૨૬
બાર મહિના.	૩૨
મીલમના મહિના.	૪૦
બીરજ બાર માસી	૪૬
મુસલમાનની બાર માસી.	૫૨
કમના મહિના.	૫૮
નંદલાલના મહિના..	૬૦
રસિપાજીના મહિના....	૬૨
કમજીવજીના મહિના.	૬૮
શામળિપાવા મહિના	૭૭

આંક	.	૫૪
ગોપાંથના વીરહના મહિના.	૩૮	
પ્રીતમ પ્રપાસ વિયોગ.	૭૯	
આહ્વાના મહિના.	૮૧	
બ્રહ્માન્તના મહિના.	૮૫	
શ્રીવશંકર ભાળાના મહિના	૮૭	
ભક્ષાના ગુણ તથા ઇચ્છાવરના મીત વિશે મહિના.	૮૯	

સ્ત્રી મંન મનોરંજક ગાયન

રાધાના મહીના

કોને સખી કારતક કેમ જાશે, કે વનમાં મોરલી કુણ વાસે;
કે મહીનો દાણી કુણ પાશે, કે જુમના જવાદો પાણીં
કે માગશરે મન મારૂ મળીયું, કે વખીઆ ભાવ ધમ્મી ટળીયું;
કે જોમ લુણ પાણીમાં ભળીયું, કે જુમનાં
કે પોસે સોશ પડ્યા અમને, વાલાજી મારા થું નમીએ તમને
કે દલાસા દીધા છે અમને, કે જુમનાં
કે માહે મકર તણે માતે, કુલડીયાં વેરંતી ખાતે:
કે વાલાજી મારા મથુરાના વાટે, કે જુમનાં
કે ફાગણે ફેર ફેરે ડોળી, કે આછા ચરણાને ચોળી;
કે ચુંદડી મારી કેસરમાં રોળી, કે જુમનાં
કે ચેતર ચતુરા ચેત ધરતી, કે વાલાજીના ગુણ ગાતી ફરતી;
કે તોય મારે વાલે ક્રીધી નરતી, કે જુમનાં
કે વૈષાખે વાયા વાવલીયા, કે ઘેર પધારે નાવલીયા;
કે ફુલે ઘોળી તારા પાવલીયા, કે જુમનાં
કે જો જગજીવન આંખા, કે સઉ લોક વધામણી લાંખા;
કે વાલાજી મારા કશુએ નાકાંખા, કે જુમનાં

અશાડે અખળા ધઈ ઝાંખી, વાલે મારે ભરજોખન રાખી
 વીમારો હવે વાત પશે વાંકી, કે જુમનાં
 આવજી સરવડીએ વરશે, કે નદીએ નીર ઘણાં તરશે;
 કે કોપલડી ટઉકલી આ કરશે; કે જુમનાં
 ભાદરવો ભલી તરે ગાળે, સૈયર ઘેર વલોણું વાગે;
 તે તો મારા રૂદીઆમાં કાઝે, જુમનાં
 આસોના રૂજની અજવાળી, કે સેવ વણું કે સુવાળી;
 કે વાલા વિના આ શી દીવાળી, કે જુમનાં
 કે રાધાને હાથ સોનાના સુડી, કે રમતા દીશે છે રૂડી;
 ફુપરે સરવે ગયાં છે લુડી, કે જુમના જવાદો પાણી.

કેશીની ખઈરીનાં મહિના.

કારતક મહિને કેશી જોનો કંપરે. સાહેલી
 આ એ અખળાના ફુપનો નાવે. અંત, સાંભજો
 દિવસ ઘટેને રજની મોટી ધારોરે, સાહેલી.
 આ કેશીની અખળાના કેમ દીન જશે. સાંભજો
 હિમાળાનો શીતળ વાયુ વાયરે. સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો
 માગશર મહિને શુષ્ક પાણું શી પેરરે. સાહેલી.
 આ કેશીડે તો માંઘો અકરાડર, સાંભજો.

ઉપજ ખરમની વાત કશી નહી જાણીરે, સાહેલી.
 આ જાંઈ જોઠા નીજ ખાપ તણી કમાંણી, સાંભજો.
 પડ્યો રહે કમાંઈ કેશી રસ્તા માંપરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાએ સાંભજો.
 પાસે તો ઘર વેચા જોઠા પાપીરે સાહેલી.
 આ પીએર જવાની રજા વહુને આપી સાંભજો.
 જોઈ મુજને પરજાંયું એયું પાપરે સાહેલી.
 આ પેલા ભવનાં દુશમન માને ખાપ સાંભજો.
 એ રતમાં શાસરે જવું સહિ આહરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ. સાંભજો.
 મહા મહીનામાં જાણે લોક વસંતરે સાહેલી
 આતે દુખણી કેશીડો જોનો કંથ સાંભજો.
 વન પાલોઆં આપે આંગ્યે મોહીરે સાહેલી
 આ દુખણીને સુખ નધા આણે કે પોહોર સાંભજો.
 ભમર ગાંન સુણી પીઉ મળવા મન થાપરે સાહેલી
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભજો.
 ફાગણમાં નર નારી એલે ફાગરે સાહેલી.
 આ કેશીની અપજાને અંતર આગરે સાંભજો.
 રમે જમને હશે અપી નર નારરે સાહેલી.
 આ કેશીની પરજીલી ખાએ માર સાંભજો.
 જોવું ને રાવું ઘર ખુણા માપરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાએ સાંભજો.

અધતરમાં કેમ ધીરજ રાખું ચીતરે સાહેલી.
 આ કેરે કહે કેટ્ટીડો નીતને નીત સાંભળો.
 એ પરમેશ્વરે કેમ આવો વર આપ્યોરે. સાહેલી.
 આ એ વરથી તો અતી ભલો રંડાપો સાંભળો.
 ભેહેલા વાળાના ફરીઆદો થાયરે. સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભળો.
 વીલખંતે આંચો મહીનો વધશાપરે સાહેલી.
 આ ધુપ તપે દીલ થાએ બળીને રાખ સાંભળો.
 સુરજ તપેતો છતર આકુ રાખુરે સાહેલી.
 આ દીલ દાજો તે કેની આગળ દાખુ સાંભળો.
 રજની ધટીને દાહાડા મોહોટા થાયરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભળો.
 જોતો જીવડસો જળવા લાગ્યોરે સાહેલી.
 આ કેટ્ટીની બબળાનો આનંદ ભાગ્યો સાંભળો.
 પગ દાજોતો મોજડીઓ લઈ પાડેરે સાહેલી.
 આ કાલજકુ દાજો તે કેમ કરી દારૂ સાંભળો.
 કેટ્ટીડાને કાઈ નકલે સમજાવરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભળો.
 અસાડમાં મડી આવેછે ધનધોરે સાહેલી.
 આ મોટા હરખ ધસીને ખાલે માર, સાંભળો.
 કેટ્ટી પીઉ બધાપાનામાં માહાલેરે સાહેલી.
 આ પરબિલીના દીલમાં એ વાત સાલે, સાંભળો.

નીલીધરા વિધ વિધનાં અંન વવાપરે સાહેલી
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય, સાંભજો
 શ્રાવણમાં મેં શીવ પુજા નહી પ્રીધીરે સાહેલી.
 આ દૈવે મુજને કેશીને કર દીધી સાંભજો
 મિત ટળેતો વસતી જુઠો ચોરે સાહેલી.
 આ એ સગપણ કરનારે મરજો જોર. સાંભજો
 ભાગ્યવંતી જે પીઉ સાથે સોહાયરે સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો
 ભાદરવે ભરજોજન એજે જાયરે સાહેલી.
 આ કેશીની બધરીને કેમ સુખ ધાય. સાંભજો
 નદીએ આંખાં પુરણ જળનાં પુરે સાહેલી.
 આ પીઉ સાંભરતે આગ્ય જળેછે ઉર. સાંભજો
 માજે બસી પંખીડાં મલકાયરે સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો
 દીવાળીના દાહાડાં આસો માસરે સાહેલી.
 આ કેશીની બધરીતો નીત્ય ઉદાસ. સાંભજો
 રમે જમે ને ધરે નવા સણગારે સાહેલી.
 આ કેશીની નારી નપણે જળ ધાર. સાંભજો
 ગુણવંતી મળી મળીને ગરબા ગાયરે સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો
 માસ અધીકમાં અધીક પણે શું કહીએરે સાહેલી.
 આ પીઉ બંધાયાને એકલાં કેમ રહીએ. સાંભજો

એ વરથી મુજને છોડવા ધામ્મેરે સાહેલી.
તો દલપતના સ્વામીને લાગુ પામ્મે. સાંભળો.

વાલાજીના મહિના.

કારતક મહીને મેહેલી સાલ્યા કંપરે, વાલાજી
પીતલડી તોડી શું આણ્યો અંત મારા વાલાજી
પેઉજી મારા શું સાલ્યા પરદેશરે, વાલાજી
મંદીરિયામાં મુક્યાં ખારે વેશ, મારા વાલાજી
ભર દરિયામાં મુજને મુકી વેહેતારે વાલાજી
આવલડી ધાતો હું નવ લેતી, મારા વાલાજી
મેહે જાણ્યું ને ઉજાણું એટલું કુષરે, વાલાજી
જાતેને દિવસડે માંડ્યાં જુધ, મારા વાલાજી
સમુદ્રીઆ તું શીદ ભરાયો ખારેરે, વાલાજી
કાંના આગળ કહીએ મન વિસારે, મારા વાલાજી
તમો હમારા દુખડાંના છે જાણરે, વાલાજી
પીતલડી ઉપર અંધાણા પ્રાણ, મારા વાલાજી
ચોરને દિવસડે હમને મળજોરે, વાલાજી
ચોભણના સ્વામીજી વેહેલા વળજો. મારા વાલાજી
માગસર મહિને મંદીર ખાવા ધાપરે, વાલાજી
એકલડી દાશીના દિવ કેમ જાપ, મારા વાલાજી

શરીર માંદાં રસપ તણો છે ભારે વાલા
 ઉગરવાનો એકે નથી આરો, મારા વાલા
 જન્ય હમાં જોતનિયું ભરપુરે વાલા
 આંહિને ટાંહિ શું ગપાછો ફર મારા વાલા
 વાલા તમારી બાડીઆ વણસી જપરે વાલા
 ટોપા વનાતો પોપટ પંખી ખાય મારા વાલા
 નીર વનાતો નાગરવેલ સુગપરે વાલા
 મુજમાંથી લાગી વરેહેની જાળ મારા વાલા
 ધણી વનાતો નીરધણીઆં કહેવરાઈએ વાલા
 આ જોકુળીઆમાં કહેની આથે રહીએ મારા વાલા
 પેઉં ભાહારા પ્રાણ રહે તે કરજે વાલા
 થોભણના સ્વામી પાછા ફરજે, મારા વાલા
 પોસ મહિને પડીઆ હમને સોંસરે, વાલા
 જોશીડા તેજવો જુવે જોશ, મારા વાલા
 સાને આપા સાને સુંદર શામરે, વાલા
 તરછોડી શું ગપા જોકુળ ગામ, મારા વાલા
 આ બેઉ બંધવને કહેજે કુશળ ખમરે, વાલા
 વધામણી વાચે તે વાંચે પ્રેમ, મારા વાલા
 હાઈડમાંથી નથી જોલાતો ખટકારે, વાલા
 લખીને મોકલજે કાગળ કટકો, મારા વાલા
 સઘંઅરતણીતો હડતાજો દેવરાઈએ, વાલા
 ભુરજી તમો શું ભુલ્યા મનુરાઈએ, મારા વાલા

ચતુર નરને મારે દેશે ચુપરે, વાલાજી
 સામળીઆ સાંભળજો માહારી બુમ, મારા વાલાજી
 આ દન ગણતાં માસ ગયાછે ત્રણરે, વાલાજી
 થોભણના સ્વામીજી રાખો સરણ મારા વાલાજી
 માહા મહિનાની સેહેજલડી છે સુનીરે, વાલાજી
 ધાતરની ધાટડીએ કુની વાળેસ મારા વાલાજી.
 પાવલડીતો કુની ઢો નાખુરે, વાલાજી
 હાઈઆના હીંડોળા મનમાં રાખું, મારા વાલાજી
 વાવલીઆ તું વાએ એકલ વારરે, વાલાજી
 હેમાજો હાલ્યોને કેમ રહેવાપ, મારા વાલાજી
 અમે ઉપરતો દુખના દરિયા ભારેરે, વાલાજી
 શા માટે શીઆજો ઘેર ન ગાજો, મારા વાલાજી
 દેહી તણાંતો દુખડાં કેને કહીએરે, વાલાજી
 આંસુડાં આણીને પાકી રહીએ, મારા વાલાજી
 તેજ હમારી આંખો તણાં હુલપારે, વાલાજી
 હસવાને રમવાતો સરવે ભુલ્યા મારા, વાલાજી
 એંચંતાં આતીને પડીઆ દુખડાંરે, વાલાજી
 થોભણના સ્વામીજી આપો સુખડાં, મારા વાલાજી
 વસંત રતની વરણાગી હું વારીરે, વાલાજી
 જવું હતું તાહારે ઝેર દેઈ કાં નવ મારી મારા વાલાજી
 કુંન હમારું કુની સાથે રમીએરે વાલાજી
 જીવણજી હમો જીવ વના પાઈ ભમીએ, મારા વાલાજી

ઓ પેલાં આહીરડાં ઝમે ઢોળીરે વાલાછ
 સરખી સધામરની મળીછે ઢોળી મારા વાલાછ.
 સુવામંદન ઉઠે અખીલ ગુલાલરે વાલાછ.
 ભેરભુંગને વાગે મુંદંગ તાળ મારા વાલાછ.
 જોરેખનીછે ઘેરીઆની ઢોળીરે વાલાછ.
 ઓ પેલી પાડોશી રંગમાં રેળી મારા વાલાછ.
 હરી હમારે હધે હરખન માપરે વાલાછ.
 ગોકુળની ગોપીએ તમને ગાય મારા વાલાછ.
 આ વેળા તમે આકથથી ઉતરજોરે વાલાછ.
 થોભણના સ્વામીછ વારે મહડજો મારા વાલાછ.
 મધતિર માસે મરોડી તાહાડી વાડીરે વાલાછ.
 કરમાણતાં તેને કુંપળ કાદી મારા વાલાછ.
 વૃંદાવનમાં ભારે હાડમ કાલ્પારે વાલાછ.
 ભોંતરીઆમાં ભારે દુખડાં સાલ્પાં મારા વાલાછ.
 ભાતભાતનાં કુલડાં કુલ્પાં ખાળારે, વાલાછ.
 લીલાં ને પ્રીણાં રાતા ઘોળાં મારા વાલાછ.
 કાળીકોપલ ખામે મધુરા મોરરે વાલાછ.
 ભમરા ગુંભરવના ઉઠે સોર મારા વાલાછ.
 ડમરો મરવો ગુલાળને ગુલતોરારે વાલાછ.
 મુંદંગ મુંદંગને આવો ઓરા મારા વાલાછ.
 અગરમંદનની શોભા નથી અધુરીરે, વાલાછ.
 તેને તજોનો ખેશો સભા પુરી મારા વાલાછ.

જળજમુનાનાં છાંટણિયાં છંટાવુંરે, વાલાજી.
 યોભાજીના સ્વામીજી તમને ભાવુ મારા વાલાજી,
 વધશાપ માસે વાટ તમારી ન્યાણુરે વાલાજી,
 આંખિલડી ઉધાડી ચોદશ ભાણુ મારા વાલાજી,
 અંખનામાંતો જાપ છે આંઠે પોહોરે વાલાજી,
 મંદીરીયામાં નથી વૈતુ સોર મારા વાલાજી,
 જીવ હુમારો આકુળ વ્યાકુળ પાપરે વાલાજી,
 ધડી ઐકમાંતો જનમારો વહી જાપ મારા વાલાજી,
 દુખડામાંથી સુખનો લેતાં લાભરે, વાલાજી,
 આંચિંતો અમ ઉપર પાડ્યો આભ મારા વાલાજી
 જળનાં જીવડાં જળવાળ કેમ સહેશે રે, વાલાજી;
 તરણા ઉપર કેમ મેરૂ રહેશે; મારા વાલાજી;
 ક્રીડી ઉપર કટક મહડાવી લાભ્યારે વાલાજી,
 વાહાલપણમાં વિખના છોડ વાળ્યા મારા વાલાજી,
 શું નાંખ્યો તાણિને તરછોડીરે વાલાજી,
 યોભાજીના સ્વામીને કહું કરજોડી મારાવાલાજી,
 નંદ માસે જોઈ રહીયું ઠેઠરે વાલાજી,
 દનાજો ઉદયો પણ નવ ધઈ ભેટ મારા વાલાજી,
 ધડી ગણતાં માસ ગયા છે આઠરે વાલાજી,
 આગળ આવ્યા અસાડાના ધાટ મારા વાલાજી,
 જીવજીજી તમને ખહુ મહુની સુ વાશેરે વાલાજી,
 ઉનાળાની આંચિ દહુ કરમારો મારા વાલાજી,

પીઉડા તાડી કુમ કુમ વરણી મોળરે વાલાજી,
 મંડીએ આબીને ચંદન ઝોળ મારા વાલાજી,
 પાંઝણિયે તે વાવલિયા ઢોળાણુરે વાલાજી
 શીતળ જળ ત્રાડી આગળ બાવું મારા વાલાજી,
 તારે અર્થ આંગણું સ્વચ્છ કરાવું રે વાલાજી
 શીતળ વા સંધાતે રાસ રમવું; મારા વાલાજી
 ભદવ તમને ઝીણાં વસ્ત્ર પેરાવું રે વાલાજી
 થોભાણના સ્વામીજી લાડ લગવું મારા વાલાજી
 અણાડ માસે આવી મેધ ધકુડે રે વાલાજી
 વીજળિયો ચગડે ને જોર ઝપુડે મારા વાલાજી
 અવધ ઉપર સરવે આવી ઉભુરે વાલાજી
 સામળિયાજી કોની જોડે ચોભું મારા વાલાજી
 ઘેર વળ્યા ને ગયા હતા પરદેશ રે વાલાજી
 પેઉજી મારા કોનાં ઓઠાં લેશ મારા વાલાજી
 આ ઝોધડીએ એવો ઉપનો નેહ રે વાલાજી
 પ્રાણ તજી કે પાડું મારો દેહ મારા વાલાજી
 કાં જાણું ને ભિરવળળ ઝપલાવું રે વાલાજી
 કાઢીએ જઈને કરવત મુકાવું મારા વાલાજી
 કાં જાણું ને જોગ ધરીને જઈ રે વાલાજી
 તારેને વીજોએ ચૈત્રા ધઉ મારા વાલાજી,
 જોવા વીના તે જંપજ નથી વળતા રે વાલાજી,
 થોભાણના સ્વામીજી સો નથી મળતા મારા વાલાજી,

આવજી મારે સરવડિપાંતી ઝડિયોરે વાલાજી,
 એલીની નથી ઉઘડતી ધડીએ મારા વાલાજી,
 વા વાળને વાપછે બહુ સારે વાલાજી,
 નાની મોટી નદીએ આંખાં પુર મારા વાલાજી,
 કંપ વિના કામનીએ કેમ ખમાશે, વાલાજી
 પરદેશી પેઉની શ્રીત જાણશે, મારા વાલાજી
 જે કાનુડે કંશનું કચું નિર્ધન રે વાલાજી
 તે કાનુડો કાનું કારે મન મારા વાલાજી
 આ વાલાનો અધુરો ઘરવાસ રે વાલાજી
 માશી મારી તેનો શો વિશ્વાસ મારા વાલાજી
 દોરાં માર્યા તેનો તે શો તોલ રે વાલાજી
 વાઢેને ઘાઢે દો જુકા બોલ મારા વાલાજી
 ભુધરજી તમે ભરવાડા વટ રાખી રે વાલાજી
 થોભજીના સ્વામીજી જીવો ગ્રાખી મારા વાલાજી
 ભાદરવે ભરનિંદ્રા લાગી મીઠી રે વાલાજી
 સ્વપનામા તો તારી મુર્તિ દીઠી મારા વાલાજી
 માથે મુગટ પીતાંખર છે પેર્યાં રે વાલાજી
 તિલક છાપને રૂપકાં કેસર કેરાં મારા વાલાજી
 પ તાળિયાનો પટકો જોઈને અટકી રે વાલાજી
 તે વેળાએ કુખડાં માલ્યાં છટકી મારા વાલાજી
 કાને કુંડળ કોઢે મોલી હાર રે વાલાજી
 જરકશીને જામે ઝળકે તાર મારા વાલાજી

વાંસલડીની વરાણાગી શી કહિયે રે વાલાજી
 ધુધરિયો રૂપીને ઘેલાં ધધળે મારા વાલાજી
 વધામણી તો અધવે જસી વાર રે વાલાજી
 થોભણના રૂવામીજી મળિયા મોચર મારા વાલાજી
 આસો માસે આરી વાપસ જામે રે વાલાજી
 ચોકમાં આવીને માસ ડોમે મારા વાલાજી
 વધામણી કોઈ લાવે આણી વાર રે વાલાજી
 કંઠેથી આહું એકાવળ હાર મારા વાલાજી
 તરિયા તોરણ પાંખું મારે દૂર રે વાલાજી
 વાંસ વડુ કુમકુમ વરણી ગાર મારા વાલાજી
 સોનાને આકળે પૂરે પાળ રે વાલાજી
 ભર ભુંગળ વજડાવું મંગ તાલ મારા વાલાજી
 માલો સજની વૈકુંઠનાથ વધાવા રે વાલાજી
 થોભણના રૂવામીજી મંદિર આબ્યા મારા વાલાજી
 ખારે માસે આરી ઝાલ્યો હાથ રે વાલાજી
 મોતીડે વધાબ્યા વૈકુંઠનાથ મારા વાલાજી
 પુરેવોતમજી પુરેશોતમ મસવાડો રે વાલાજી
 દયા કરી તે દીવાળીને દહાડો મારા વાલાજી
 હરી અમારે આનંદ આછવ પાપરે વાલાજી
 માનનિયો મળીને મંગળ ગાપ આજી વાલાજી
 સેવક સરવે આરતિયો ઉતારે રે વાલાજી
 અલબેલાજી ઉપર તન મન વારે મારા વાલાજી

પાન પાન પકવાન મીઠા મેવા રે વાલાજી
 જમુના જળ ઝાડીઓ આમમનું, મેવા મારા વાલાજી
 લવોંગ સોપારી એળાપચી આઠરમાનરે વાલાજી
 વાળી આપું ખિડલે બાસક પાન મારા વાલાજી
 સુખ શમ્યામાં પોદાકું નંદલાલરે વાલાજી
 થોભણના પ્રભુ નિર્મિતે પાઉ ન્યાસ મારા વાલાજી

બાર મહિના

આવોને ઘેર આનંદી અન્નખેલા,
 છેતરી કેમ નાશી ગયા છેલા; આવોને ઘેર૦
 કારતક માસે કાળજને તનિયું,
 સાંરે એક પટકુળ ના સનિયું;
 ભાવેરે નામ ભરથારનું ભનિયું. આવોને ઘેર૦
 મૃગશિર માસે સુજી વૃ મૃગનેણી,
 થટે દીન બાપ વડી રેણી;
 કામાત્રીના કપાં જઈ કહું કહેણી. આવોને ઘેર૦
 પોસે પ્રિય વોશ આંસુ પાડું,
 ગોરી દુખ કપાં જઈ આ ગાડું;
 હોવસ કેમ કંપ વિના કાડું. આવોને ઘેર૦
 મહાએ મહાસાગર દુખ મારે,
 ત્રીકમ વિજી તેમાંથી કોણ તારે;
 બહાલા કપારે મડશો મારી વારે. આવોને ઘેર૦
 શંગણ માસે વિરહે નાંખી ફાલી,

હસી નાચી નાવ ઝલે હોળી;
 નાંજી લાલ લલનાને રાળી. આવોને ધેર૦
 મૈતર માસે ચીત ચમકે માંડે,
 વિવિધ રીતે ન રહે તે વારયું;
 ઠરી તમ વીણ કપહાં ઠારે. આવોને ધેર૦
 વળ્યારે વન વૈશાજી બહાલા,
 પળ્યા નવ તોપણ નંદલાલા;
 કળ્યારે સહુ કપટી અમે કાળા. આવોને ધેર૦
 નેઠે માંડે જોખનિયું બલુકે,
 કાલા તમ વિણ મનડું લલુકે;
 વિનળી ગેરે ભત્તાં ધણું ભલુકે. આવોને ધેર૦
 અસાડેતો આશા સહુ રાખે,
 મતુર માસે મતુરથી માંજે;
 માંડે મન નીસાસા નાંજી આવોને ધેર૦
 માવાણ માસે શરવણિયાં વરસે,
 છતે નીર છેલ મરૂ તરસે;
 શામળીયા આ દીન કપારે સરસે. આવોને ધેર૦
 ભાદરવેતો ભરજોખન માતી,
 નદી નાથને મળવા ભતી;
 રૂપી પીડા પીડ ન રહેવાતી. આવોને ધેર૦
 આસી માસે આતસ અંગ ઉઠે,
 ગોરી બાપ તે હું ભણું ને કુટે;

પુઠે કાણ રધુવર ના રૂઠે. આવોને ઘેર૦
 પ્રભુ પૂરસોતમમાં આબ્યા;
 વધાવીને પ્રીતધી પધરાબ્યા,
 બુલાખીના રસીઆ મંન ભાબ્યા. આવોને ઘેર૦

નંદકીસોરના મહિના

કારતક માસે કાનજી સાહેલી રે,
 શે અપરાધે સામ ગયા મુને મેલી રે. ૧
 અવગુણ અમારા શાં હશે સાહેલી રે,
 ન હસીએ ઉતારયું હેત ગયા મને મેલી રે. ૨
 મુને એકલા અન ભાવે નહીં સાહેલી રે, -
 એ મોટું દુખ માહારાજ ગયા મને મેલી રે. ૩
 કાણ આગળ કહ્યું ગોઠડી સાહેલી રે,
 વાસે તજીયું ગોકુળ ગામ ગયા મને મેલી રે. ૪
 કાણ થયા છે કાનજી સાહેલી રે,
 તે સામે હૃડાં માંહી ગયા મને મેલી રે. ૫
 તે દુખે દાનુ ધણું સાહેલી રે,
 હસી ધણું દેખાડી હેત ગયા મને મેલી રે. ૬
 કારતક કાણે કાઢીએ સાહેલી રે,
 ના આ પા નંદકીસોર ગયા મને મેલી રે. ૭
 મામશર મથુરામાં ગયા હસી આણું રે,

- મને એક પળક જુગ જાપ સંદેશો કાવું રે. ૮
- ધરનાં કામ ગમે નહીં સાહેબી રે,
- મારું ચિત્ત પ્રભુની પાસ સંધેશો કાવું રે. ૯
- વંદાવનમાં કાણ જાશે સખી આવું રે,
- ઝારલી વાસે કુણ સંધેશો કાવું રે. ૧૦
- અંસી વટના ઓઠમાં સખી આવું રે,
- હારે ખલ કરશે કાણ સંધેશો કાવું રે ૧૧
- દાણી પછ કાણ ઘેરશે સખી આવું રે,
- કાને માં માગ્યાં દઇશું દાણ સંધેશો કાવું રે. ૧૨
- હરી કાણ ખાલાવશે સખી આવું રે,
- મુને કાણ કરશે કઠાક્ષ સંધેશો કાવું રે. ૧૩
- માગશર મોઠો મરમ તણ સખી આવું રે,
- પ્રભુ નાગર નંદકીશોર સંધેશો કાવું રે. ૧૪
- પાશે પ્રભુ મુકી ગયા શો દાવો રે,
- તમે નંદ જસેદા મહરી અહીં આવો રે. ૧૫
- જુમનામાં ગોંડુ પડ્યો શો દાવો રે,
- પ્રભુ કાળી નાગની કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૬
- હંદ્રે ધન વરસાવીએ શો દાવો રે,
- ગેવરધત દારકાં કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૭
- તમે જાલવ અમે આહીર શો દાવો રે,
- ત્રે લોક લાજને કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૮
- જુમનજીમાં ત્રિલતાં શો દાવો રે,

- ચીર હરવાને કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૯
 વાલા તે વેરી થયા શો દાવો રે,
 હરી એમ નમ્રીજ નાથ હરી અહીં આવો રે ૨૦
 પાસે પ્રેમદા વલવલે શો દાવો રે,
 તમે જિવણ નંદકીશોર હરી અહીં આવો રે. ૨૧
 માહે મળવા નાથને મન હીસે રે,
 હું જોઉં છું એદિશ વાટ કહીં નવ દીસે રે. ૨૨
 શિયાળે સુખ સાંભરે મન હીસે રે,
 કેમ જાએ મોટી રાત કહીં નવ દીશે રે ૨૩
 મોરલી સુણવા માપરું મન હીસે રે,
 મેં શોધ્યાં સરવે ગોવાળ કહીં નવ દીસે રે. ૨૪
 જો હસવું કરતાં નાથજી મન હીસે રે,
 અમે શોધ્યું વંદાવન કહીં નવ દીસે રે. ૨૫
 સપનંતર સરખું થયું મન હીસે રે,
 અમે તે દુખ કેમ સેવાય કહીં નવ દીસે રે. ૨૬
 આવડું અમે જાણ્યું નહીં મન હીસે રે,
 છેક આપવી છેહ કહીં નવ દીસે રે. ૨૭
 માગે મન વીળળ થયાં મન હીસે રે,
 તમે જીવણ નંદકીશોર કહીં નવ દીસે રે. ૨૮
 કાગળ કહું ફરી ફરી દુઃખ કાપો રે,
 તમે ગોપી જનના પ્રાણ દરશન આપો રે. ૨૯
 વસંત આવ્યો વીઠલા દુઃખ કાપો રે,

- ગુલાલે ભર્યા ગોવીંદ દરશન આપો ૨. ૩૦
- હોળી હરખે ઝલ્લીએ કુખ કાપો ૨,
રમવા સરખી રાત દરજન આપો ૨. ૩૧
- મ.થે મુગઠ કર મોરલી કુખ કાપો ૨,
જીમનાજીને તીર દરશન આપો ૨. ૩૨
- ગોળીઆ સરવે વલવલે કુખ કાપો ૨,
એમ કઠણ ન પછએ નાથ દરશન આપો ૨. ૩૩
- હરી હવે ધણી પછ કુખ કાપો ૨,
એમંતા એકાંત દરશન આપો ૨. ૩૪
- ફાગણ ફરકે છે આંખડી કુખ કાપો ૨,
તમો જીજી નંદકીશોર દરશન આપો ૨. ૩૫
- એતર એંતા ધણી કરે સઉ ખાળા ૨,
રૂતામી વિજોગે દહ પ્રગટી જ્યાળા ૨. ૩૬
- વદન કમળ સુકાઈ ગાં સઉ ખાળા ૨,
ન સુત્ર એકે પેર પ્રગટી જ્યાળા ૨. ૩૭
- શાગુગાર સહજે પરહરી સઉ ખાળા ૨,
સુકાંપાં સઉનાં ગાત્ર પ્રગટી જ્યાળા ૨. ૩૮
- ધેલીશી ફે ગામમાં સઉ ખાળા ૨,
નહી કથન વિનાકાંઈ વાત પ્રગટી જ્યાળા ૨. ૩૯
- ગુણ ગાતી ગોવિંદના સઉ ખાળા ૨,
વહે નેત્ર આંસુધાર પ્રગટી જ્યાળા ૨ ૪૦
- શોક સમુદ્રમાં પડી સઉ ખાળા ૨,

- તેનું ચીત રહ્યું નહીં ડેર પ્રગટી જવાળા રે. ૪૧
- ચેતર ચીત ઠરે નહીં સહિ ખાળારે,
- તમે નાગર નંદકીશોર પ્રગટી જવાળા રે. ૪૨
- વૈશાખ સહિ વલવલે ક્યાં જઈએ રે, ૧
- મારે હૈએ કુખ અપાર કોને કહીએ રે. ૪૩
- ત્રીકમળ તજિ ગયા ક્યાં જઈએ રે,
- વળી હથથે ફરીજન લોક કોને કહીએ રે. ૪૪
- પ્રાણ અમારા પ્રભુ કને ક્યાં જઈએ રે,
- વળી સાસુ નાણુંદનું સાલ કોને કહીએ રે. ૪૫
- મુનું સધળું દેખીએ ક્યાં જઈએ રે,
- ગયા જિવણ પ્રાણ આધાર કોને કહીએ રે. ૪૬
- કઠણ થયા છે કહાનજિ ક્યાં જઈએ રે,
- હંતુએ ન જાએ પ્રાણ કોને કહીએ રે. ૪૭
- પ્રેમ પંપમાં સહિ પડી ક્યાં જઈએ,
- છે વાંકી મધળી વાત કોને કહીએ રે. ૪૮
- વૈશાખ રાખ્યાં વેગળાં ક્યાં જઈએ રે,
- છો નાગર નંદકીશોર કોને કહીએ રે. ૪૯
- જેઠ કાવે જોખીતા એમ હરીને રે,
- શું અટકાયા કુખજ સાથ ન આળ્યા ફરીને રે. ૫૦
- પ્રીત કરી લપટાઈ ગયા એમ હરીને રે,
- મળી મશુરા કેરી નાર ન આળ્યા ફરીને રે ૫૧
- વાંક કાઢીને વળગતાં સહિ હરીને રે,

- ભુલ્યા શ્રી વાતે મોહન ન આળ્યા ફરીને ર ૫૨
 અમો અખળાનું શું ગળું કહે હરીને ર,
 તે તમને ન ઘટે નાથ ન આળ્યા ફરીને ર. ૫૩
 વાંક શાંછે વિઠલા કહે હરીને ર,
 છેક દઈ ગયા છે, છેહ ન આળ્યા ફરીને ર ૫૪
 માંડે જોખનિયું એજે ગયું કહે હરીને ર,
 હુંતો ક્યાં લગી રાખુ ધીર ન આળ્યા ફરીને ર ૫૫
 જોડે ઠેક જોઈ ગયા કહે હરીને ર,
 છો નાગર નંદક્રીશોર ન આળ્યા ફરીને ર ૫૬
 અપાડે ધન આવીયો આ બેની ર,
 થયા વિજળીના અમકાર મનડું રહેની ર. ૫૭
 ખપેયો પીઠ પીડ કરે આ બેની ર,
 મઃમાતા જોલે મોર મનડું રહેની ર. ૫૮
 જોડે પડેડો સાબર આ બેની ર,
 વળી મંડચો વરસે મેહ મનડું રહેની ર. ૫૯
 લોક લાજ મેં પરહરી આ બેની ર,
 હું જીર્ણ પ્રભુની પાસ મનડું રહેની ર. ૬૦
 ધીરજ મેં રાખી ધણી આ બેની ર,
 હજુએ ન આળ્યા નાથ મનડું રહેની ર. ૬૧
 કાઈ સંઘસો કહે મને આ બેની ર,
 હરી આવશે આજ કે કાલ મનડું રહેની ર ૬૨
 અપાડે ના આવીયા આ બેની ર,

છો જિવણ નંદકીશોર મનકું રહેના ર.	૬૩
આવણ વરસે સરવડે તે સાલે ર,	
હવે આબ્યાં યોગાસાના દન કહો કેમ આલે ર.	૬૪
હરી કુપ્પન સાથે ખેલ કરે તે સાલે ર,	
વાલે મુકી વરજની નર કહો કેમ આલે ર.	૬૫
સંધેશો ના કાવીયો તે સાલે ર	
તમે લોક ધમ્મા મહારાજ કહો કેમ આલે ર	૬૬
વેહેરીડાં કરે વાતડી તે સાલે ર	
મઃરે પુરણ પાધુ મન કરો કેમ આલે ર	૬૭
વિઠલે રાખ્યા વેગળાં તે સાલે ર,	
શું નથી જાણના નાથ કહો કેમ આલે ર,	૬૮
હરી અતુરકૃપાધ સુકી ગયા તે સાલે ર,	
ગયું જાણપણામાં આજ કહો કેમ આલે ર	૬૯
આવણ સુનો હરી વીનાં તે સાલે ર,	
છો નાચર નંદકીશોર કહો કેમ આલે ર,	૭૦
ભાદરવો કહે ભાવ શું વરજ નારી ર,	
તમે જિત્યા જુગજિવન હરી હું હારી ર.	૭૧
રમતાં રાડ કીધો હશે વરજ નારી ર,	
તમે ક્ષમા કરો અપરાધ હરી હું હારી ર.	૭૨
મનમાંથી વ્પાકુળ ધઈ વરજ નારી ર,	
હવે ક્ષમા કરો માહારાજ હરી હું હારી ર	૭૩
તમે કહેશો તે કરશું અમે વરજ નારી ર.	

પ્રભુ રખે રાખતાં મીશ હરી હું હાસી રે.	૭૪
ત્રીકમળિ તમે તજ્યા પરજનારી રે,	
કેમ વરસે વરસાદ હમી હું હામી રે	૭૫
અમો આહીર અંકાર તજ્યો પરજનામીરે,	
તમે છો દીન દયાળ હમી હું હામીરે,	૭૬
ભાદરવે ભુધર નવ મધ્યા પરજનામીરે,	
છો નાગર નંદકીસોર હમી હું હામીરે,	૭૮
આસોમાં સખી આવશે વનમાળીરે,	
મારે થાશે હમી શું ભેડ આજ દીવાળીરે,	૭૯
પ્રેમ દેખી ગોપી તણા વનમાળીરે,	
હમી આળ્યા કેવાયા આજ આજ દીવાળીરે,	
ગોપી સઉ હરખી ઘણું વનમાળીરે,	
ઘેર ઘેર મંગળ ગાય આજ દીવાળીરે,	૮૦
ફરી ફરી મુખ નરખતાં વનમાળીરે,	
સઉ હરખે ઘેલી થાય આજ દીવાળીરે,	૮૧
ગોપી પ્રેમે કરતી આરતી વનમાળીરે,	
વળી વેંચે હસતી જન્ય આજ દીવાળીરે,	૮૨
મનોરથ પુરણ કર્યા વનમાળીરે,	
થયા તે પ્યારે માસ આજ દીવાળીરે,	૮૩
આસોમાં ફરી મળ્યા વનમાળીરે	
તમે નાગર નંદકીસોર આજ દીવાળીરે,	૮૪

બહુચરાણના મહિના

મધતરે ચંત ધણું ખાંધુ, નમી નમી બહુચર આરાધુ;
 મન માંડે ગોઝળદલાધુ, સેવાને સનપલપુર રાણી. ૧
 વૈસાએ વાવલીઆ ધાયા, મહુના ગઢ તણે આવ્યા;
 અંખાણની મોટી છે માયા, સેવાને સનપલપુર રાણી. ૨
 જોડે તો જુગતી છે સારી, હરી હર ભમ થકી ન્યારી;
 ગોખ ઉપર ભજી બલીહારી, સેવાને ૩
 અપાડે તો મેઘ ધણા ગાળે, છત્ર શીર બહુચરને છાળે;
 ચોઢડીઆ તો અદભુતે વાળે, સેવાને ૪
 શ્રાવણ તો સરવડી વરશો, માણને ભજસો તો તરશો;
 નીકર તમે અથડાતાં મરશો, સેવાને ૫
 ભાદરવો ભલી પેરે ગાળે, સેવકને સનમુખે ધાળે;
 પુડતાં ખાંવલડી સાળે, સેવાને ૬
 આસો માસે આત્મી દાવાળી, આવ્યાં છે અંખાને કાળી;
 ગરબે રમો મોટા માહાકાળી, સેવાને ૭
 કારતકે કાપલડી બાલે, ના આવે મારી માણને તોલે;
 તે જોતાં ત્રીભાવન ડોલે, સેવાને ૮
 માગશરે માનસરાવર નાહે, અચર આવી ગરબા તો ગાએ
 સેવકની મા કરજોને સાહે, સેવાને ૯
 પાશે પ્રીત ધણી સારી, પાંડવ લીધા ઉગારી;
 ફોરવ સરવે ગયા છે હારી, સેવાને ૧૦
 માહેતો મને નથી ગમતું, મન માંડે રહેછે ભમતું;

મન માંડે માણમાં રમતું,	સેવોને૦ ૧૧
ફંગણે ફર ફરતી હોળી, પંપા માએ ચરણને ઝાળી;	
કેસર ખડુ છાંટ્યાં છે ગોળી,	સેવોને૦ ૧૨
ખારે માસે પુરાણ કાધા, દહીતને ડંડ ભલા દીધા;	
દેવતા સઉ ઉગાડી લીધા,	સેવોને૦ ૧૩
આસો શુદ્ધ પીઠને બુધવારે, ખારે માસ ધપા નીરધારે;	
વલવળી કરજો મા વારે	સેવોને ૧૪

તુળશિના મહિના.

ધન ધન પાટાણુ ધન ગામ,	
ધન તુળશી તારૂ ઉતમ નામ. સાંભળો ગુણવંતાં. ૧	
અપાડે તુળશી રોપ રોપાવે,	
દેવ દામોદર નિંદ્રા નવ આવે.	સાંભળો૦ ૨
આવણે તુળશી દોદારે પાને,	
હરખ્યા શ્રી નારાયણ તુળશીને નામે.	સાંભળો૦ ૩
ભાદરવે તુળશી લેરેરે જાપ,	
કુંઠે સોવરાવે શ્રી જાદવરાય.	સાંભળો૦ ૪
આસોએ તુળશી આશા વળુધા,	
દેવ દામોદર ઝાળામાં લીધા.	સાંભળો૦ ૫
કારતકે તુળશી ખાળ કુંવારી,	
લગન નીરધારીને પરણ્યા મોરાડી.	સાંભળો૦ ૬

માગશરે મહાવટડે કરીઆ,	
શિયાળે તુળશીના આજ્ઞારે કરીઆ.	સાંભળો ૦ ૭
પોષ માશે પડ્યારે પોકારે,	
તુંગશી વના સુનેા સંસાર.	સાંભળો ૦ ૮
માહા મહીને સુધ યુધ ન ભરે,	
તુળશી વના ત્રીભાવન હુલે.	સાંભળો ૦ ૯
કાગણે કાગ ખસેરે ગોવંદા,	
પગરે પાવટડે હરી લેલાવટ ચંદા.	સાંભળો ૦ ૧૦
ચેતર ચંત બાલે હુટોળા,	
હિંચાળે હિંચે શી કમળ ગોરા.	સાંભળો ૦ ૧૧
વૈશાખે વનસંપતિ મારી,	
આજેને આજે મેં રમત માંડી.	સાંભળો ૦ ૧૨
જડે માસે તુળશી કરમાયાં,	
શોળસે ગોપીઆ પાણીમાં આલ્યાં.	સાંભળો ૦ ૧૩
તુળશીને કપારે ધીના દિવલણ.	
હરી હરી કરતાં જાપ એનાં જીવડાં	સાંભળો ૦ ૧૪
હું તમને પુછું મારી તુળશીરે માતા,	
કુણ તારી માતાને કાણ તારો પિતા.	સાંભળો ૦ ૧૫
ધરતી મારી માતાને અભિ મારો પિતા,	
દેવકી મારી સાસુને કમ ભરપાર	સાંભળો ૦ ૧૬

અંખા છતાં મહિના.

કારતક માસે કરૂણા કરે મુજ માત રે, મા અંબાજી
 અલખેલી અંબા સાંભળ મારી વાત રે; મા અંબાજી ૧
 વાત સાંભળીને સમરૂ શ્રીહરી નાપ રે, મા અંબાજી
 તારા દરીસાનની મને મોઢી અંબા આસરે; મા અંબાજી ૨
 ગાગશર માસે મન મળવા અકળાપરે, મા અંબાજી
 તારી ઇચ્છા કરતા અંબાદન વહીજાપરે; મા અંબાજી ૩
 દીન વહી જાપને આશા મુજને મોઢીરે, મા અંબાજી
 તારા રંગ મંડપમાં હું નવઆવી લોઢીરે; મા અંબાજી ૪
 પોશ માસે મુજને મળવા શોશરે મા અંબાજી
 મુજ રાંક ઉપર શો ધરવો માજી રોશરે; મા અંબાજી ૫
 રોશ નધરીએ તમે છો દેવી દયાળ રે, મા અંબાજી
 જોનું નામ ધરવે સેવક જન પ્રતી પાળરે; મા અંબાજી ૬
 માહા મહીને કાંઈ વરત સાંગળ્યા તમારારે મા અંબાજી
 મા શું જીવોછો કુડાં કર્મ અમારા રે; મા અંબાજી ૭
 કુડાં કરમની કરૂણી છે મધ્યાન રે, મા અંબાજી
 તારા દરસાનનું મને મોટું અંબા ધ્યાનરે; મા અંબાજી ૮
 ફાગણ માસે ફરી ફરી ઉલટે અંગરે, મા અંબાજી
 રંગ ભર્યો મનડા ન કરશે ભંગ રે; મા અંબાજી ૯
 ભંગ ન કરશે તનહું અમારું તલજે રે, મા અંબાજી
 ચીત અમારું ચરણે આવી અટકે રે; મા અંબાજી ૧૦
 અધતર મહીને ચીંતા મુજને ઝાજી રે, મા અંબાજી
 જનમ ધરી નવ નરજ્યા અંબામાજી રે; મા અંબાજી ૧૧

નવ નિરખ્યા મેં અંખા અડળ સ્વરૂપ રે, મા અંખાજી
 મા વળતાં કપાંથી દેખેશ માના રૂપ રે; મા અંખાજી ૧૨
 વૈશાખ મહીને વરસ જાપ દેહ નાહી રે, મા અંખાજી
 મા હવે વળતી વેળા રહી છે માઠી રે; મા અંખાજી ૧૩
 વેળા માઠીને માથે મોટું દુખ રે, મા અંખાજી
 વળતાં કપાંથી દેખેશ માના મુખ રે; મા અંખાજી ૧૪
 જોઠ માસે મુજને તેડો ડોઠ રે, મા અંખાજી
 નહી તેડો તો જીવણ જશે વેઠ રે; મા અંખાજી ૧૫
 વેઠ જશેને મીઠ્યા થાશે જનમ રે, મા અંખાજી
 ભાગ નથી પણ ઓછાં મારાં કરમ રે; મા અંખાજી ૧૬
 અશાઠ માસે અટકે ન ધરીએ મન રે, મા અંખાજી
 તારા દરસન માટે તજસે મારું તન રે; મા અંખાજી ૧૭
 તન તજસે ને દયા ન આવે માઝી રે, મા અંખાજી
 મા દયાળી દીલથી શું મુકોછો કાઢી રે; મા અંખાજી ૧૮
 આવણ માસે સંઘ ભરાય ખડુ ભારે રે, મા અંખાજી
 મા જોને ઇચ્છા હોય તે આવે તારે પારે; મા અંખાજી ૧૯
 મા સંઘ ભરાય ને સઠને ઇચ્છા થાય રે, મા અંખાજી
 મા પાપી હોય તે નિશ્ચે પાવન થાય રે; મા અંખાજી ૨૦
 ભાદરવે માસે શીદને મન ભમાવો રે, મા અંખાજી
 તારા ફુલેભ દરસન આપી તાપ સમાવો; મા અંખાજી ૨૧
 તાપ સમાવો ને શીતળ કટો છાંપ રે, મા અંખાજી
 શીથ નમાવતાં પ્રાપશ્ચિત પ્રલે થાય રે; મા અંખાજી ૨૨

આસો માસે અરજ સાંભળજો વહેલી રે, મા અંબાજી
 મા આરાસુરમાં કરે આનંદની હેલી રે; મા અંબાજી ૨૩
 હેલી કરીને પુરે મનની આશ રે, મા અંબાજી
 મા સેવક જનને તેડો તમારી પાસે રે; મા અંબાજી ૨૪
 પારે માસ પુરણ ક્રીધા માત રે, મા અંબાજી
 મા વિશગ પરી વિશ્વાસ ન કરશો ધાતરે; મા અંબાજી ૨૫
 તેરમે મહીનો માર્હો ઉત્તમ કહેવાય રે, મા અંબાજી
 મા હરી પ્રતાપે પુરશોતમ સઉ ગયા રે; મા અંબાજી ૨૬
 પુરશોતમ માસે સંધ ભરાય ખહુ ભારી રે, મા અંબાજી
 મા ચાચર ઉપર તરતી ચાણે ધારી રે મા અંબાજી ૨૭
 આરાસુરમાં નિત્ય આનંદ થાય રે, મા અંબાજી
 કરજોડીને પાપો શેવક ગાય રે; મા અંબાજી ૨૮

સીતાના મહિના.

સખી આવેલો કારતક માસકે, કંથ સધારીઆ
 જોને માસે ચમકે ટાઢ, શિયાળો હરી આવિએ.
 મુને નાખી ગયો નિરધાર, પેઉડે પરહરી
 આવી જમડા વેરાણ રાત, ન જાએ મારી ધડી ર
 સખી માગથર મહીને મન માહી. કુણ કરે સોહજાં
 જના પેઉ ગયા પરદેશ, પાળાપણ દોહજાં
 સખી સુના મંદીરિયાની સેજ સુનાં દીસે ઓરડા

જોના પીઠિ ગયા પરદેશ, દિન નકારડા ૨
 સખી પાપ માસે પરભોમ, પોતાની સાંભરે,
 સીતા એકલડાં વન માંહી, જુગીને શું કરે
 સખિ નહી વણજ નહી વેપાર, વનમાં રહેલું એકલું
 સખી કાઢરે આવેને કાઢ જાપ સંદેશો મોકલું ૩
 સખિ માડા મહીને મન માંહી સેજમા સાંભરે
 આવી હેમાળાની તાઢ દેહી માંથી ધરધરે
 સખિ હોય હેમાની વાત કાઢને નવ કાજીયે
 જોને જીવન ધાપ કટકાપ અવર નવ ભાળિયે ૪
 સખિ આવેયો કાગળ મારા કુલે રલિપામણાં
 જોના પીઠિ ગયા પરદેશ કુલ કુણ કામના
 સખી આવેસો કાગળ મારા હોળી આવી ઢુંકડી
 સખિ પેઢી પોતાને કાજ વસાવે સુખડી ૫
 સખિ વીત્યા તે પાચે મારા, છોડા તે અહંતર આવીઓ
 પીપર આંખા પાન નગણા નાથ ન આવિયો
 સીતા નહાયાં નીરમળ નિર, અંખોડો વાળિયો
 એવો કરમનો ઉગે ભાણ કાજલ કેમ સાંચીયે ૬
 સખિ વેશાજી વનમાંહી હિંદેળા હિંમકે
 એવા મોહોરા આંખાને રાણ સુડા માથે ઝાટકે
 સખિ નાવ્યો નાવલીઓ નાવ નવરસા ઘોળીઓ
 મારે એકલડાં વખ ધાપ આંખા કેમ વેચીયે ૭
 સખિ જોઠ મહીને જળમાંહી કિચે સંગ ત્રિલના

જોના પંદ્ર ગયા પરદેશ સૈયર માથી ખેલનાં
 સખિ ઉનાળે લુ વાય અગન ખહુ ઝાટકે
 જોના ગયારે વળાવેલા કુંપ હૈયામાં ખટકે ૮
 સખિ આવેલો અશાડ માસ ખપૈયા રસાળવે
 એવી મળીરે વેરાણ રાત મેહુલો ટગટમે
 સખિ રાજીને સોળ શણગાર શ્રીતા હવે શું કરે
 મારા ભીજ્ય નવ રંગ ચીર નયણેથી નીર ઝરે
 સખિ ભરીઆત સરોવર નીર ત્રાવણ વરદ્યો સરવડે ૯
 એવો અમારે વરશે મેહુ આભેથી ઉતરે
 રાખી નાહ્યાં નીરમગ નીર અંખાડો વાળીઆ
 મારા પેઉના પલંગે ધાઈ કેમ જસુ માલીએ ૧૦
 સખિ ભાદરવે ભરથાર વિના કેમ દાખીએ
 એવા કરસાન પાક્યાં શાક નવાં કેમ આપિએ
 સખિ દુખના દિવસ દશ પાંચ આઘેરા ટેલીએ
 જોને દુખ પડે જોને લાખ પણ કેમ મેલીએ ૧૧
 સખિ આવેલો આશા માસ તેજી માથી તગતગે
 સખિ સાગર જંખાએને પાળ રામ રસ ઉતરે
 એવો રાજીઆ રાવણ રાય વીભીક્ષણ થાપીયો
 એમ વરત્યો જોજોકાર અજોક્ષામાં આવીયો
 વાલા ભરત શત્રુગણ હાઈ મીલાવે ભાઈને
 એવો રામેઆ હરીનો દાસ સંભળાવે ગાઈને ૧૨

(૩૨)

બાર મહિના

સાખી.

કારતક રસેની કુંપળી, નપણાંમાં ઝળકાપ;
અંગ સમારે રાધિકા, મનરપ રહ્યો શોભાય. ૧
કારતકે કુંપ મેલી ગયા, સાંભળ સૈયર વાત;
ઝોકુળની રે ગોવંદભણી, ધસવા લાગી રે હાથ. ૧
વાપદા ઉપર વધતા ગયા, દિવસ ગણતાં રે મારા;
અમો રે વિશ્વાસે વળગી રહ્યાં, મોહન મળવાની આશ. ૨
સગાં રે સહોદર છે ધણાં, નાથ વિના રે શી નાર;
બળ રે કડી નવ બાલીએ, મસ્તક નહી રે મોરાર. ૩
અમો રે મળતાં શું મળી ગયાં, બાકી રાખ્યુ ન કાંપ;
કહેવા સરખુ રહ્યુ નહી, જાણે જાદવરાપ. ૪
પુર્વેનિ પ્રીત સંભારિયે જાણી પોતાનિ દાસ
રતનાના રવામી રે શામળા પુરે અબળાની આશ
આધવજી રે સંદેસડો કહેજો મથુરાં મોઝાર
જે રે દહાડાના ગયા નાથજી જૂરે વરજની નાર

સાખી

માગશર મન મેગળ થયો ઉપર નહી ભરપાર
મધુપૂરમાં વાસો વશ્યો અંકુશનો દેનાર
માગશર મહિનો આવિયો નાંખ્યા નંદકુમાર
સંભારતાં સાંસો પડે આંખ આંસુની ધાર

આશા ઉમેદ અવતર્યાં અખળાને અવતાર
 કહોને અમે કેમ કીજીએ મેલી ગપારે મોરાર
 પ્રથમ તો મધુકર મોકલ્યો વાલે કાળ્યો છે જોગ
 આપણ અખળાને એ ઘટે જો જો કરમના ભાગ
 ઘરમાં તે હજીવી હું પડી બહાર નવરે જાલાય
 કુવા તે કેરી છાંપડી કુવામાંરે સમાય
 મળતાં મોટમ નવ રાખિયે આયો શ્રીભગવાન
 રતના શ્વામી રે શામળા હા દરીશન દાન. આધવજી રે પ

સાખી.

પોશે તો પરવશ પડી, વ્રહ્મ વ્યાચ્યો અતિ અંગ;
 આપડ ગુણ લાગ્યો નહીં ડશિયો સ્વામ ભુવંગ
 પોશે તે પડેલા પુરમાં, જોખન બાળે રે વેશ
 પુરણ પાપ તેના મહાં જોના પિયુ પરદેશ
 આછી પટાળીરે આઢવા, શિયાળાની ટાઢ
 પાંચ પહોરની રાતડી, વાલે કીધી છે રાઢ
 સાંજ સંજોગે સૌ મળાં, જીવે વાલાની વાટ
 વીસાર્યા કેમ વિસરે, ઉભા જમુનાને ધાટ
 ધણું રે ગાહું કરી રાખિયે, હૈકું નવ રહે હાથ
 પ્રીત કરી કેમ પરહરચા, નાંખ્યા નગણીરે નાથ
 બળની બાલુંહું હું હવે, રખે રાખતા શીશ
 રતનાના શ્વામી રે શામળા, પાંચે નામું છું શીશ. આધવજી

સાખી.

મહા મહિને મન માહર, આકુળ વ્ધાકુળ થાય
 રૂવે વિન્નેગણ રાધિકા એક ન સુઝે ઉપાય ૪
 હજી હરી શે નવ આવિયા, આંચો મકર મારા
 ભાગ્ય વિના કેમ પામિયે, વાલાજીનો વિલાર ૧
 કુખજ સરખી કામગી; આવી હરીનેરે હાથ
 આપે કાળાને એ કુખડી, ભલી ભીજેછે રે ભાત
 સરખા સરખિ સાફેલડી, જમુના નહાવા જાય;
 પુજીને માગે રે પ્રેમદા, મળજો જલવરાય
 એક દુખે અમો દાજીયે, ખાળુ કુખજનું શૂળ
 નિર્ગુણ જોગ-વળી લખે, દાઝ્યા ઉપર લુણ
 દ્યારે દમોદર દિલ ધરી, ભિટો શી ભગવાન
 રતનાના શ્વામી રે શામળા, કપારે મળશેરે કાન. આધવ

સાખી.

ફાગણ આંચો હે સખી, કેશુ કુલ્યાં રસાળ
 રૂદે ન કુલી રાધિકા, ભમર કનૈયો લાલ. ૫
 સગળા શિયાળો વહી ગયો, આંચો ફાગણ માસ
 અંતરમાં અતિ ઉપજે, હોળિ રમવાની આશ
 વસંત વધાવાને હું જલ્લી કુમકુમ ભરીને કચોળ;
 કેસરી સાણુ રે પહેરવા, મુખ ભરીને તંબોળ
 અખિલ ગુલાલ ઉડે ધાણા વાગે તાલ મુંદંગ

(૩૫)

કોકિલ શબ્દ સોહમણી કુંપ અખળાનું અંગ
તરૂવર આંખા મટોરિયો કુલ્પાં કેશુડાં વન
અમો અખળાને એ ઘટયું મરવું મુંઝાઈ મન
વેરી વિધાતાયે લખ્યો વાલા તણોરે વિભેગ
રતનાના સ્વામી રે શામળા આવી કરેરે સંભેગ. આપવજીરે

સાખી.

એત્રે અનુરા સંમરી ઉભી જમુના તીર
પંપ ન્યાળતી પ્રેમશ રડતાં ભીન્ને ચીર
એતર માસનો અંદરો રૂડી નિર્મળ રાત
સ્વપનામાં સ્વામી રમી ગયા રૂદે ધઈ રણિયાત
જાગીને જોતાં દોશે નહી ફાલ પડી છે પટ
બાજાબ્યા બાલે નહી નાશી પેઠા રે નેટ
કામગ કર ધરી દીવડો અનુરા ન્યાજો આપાશ
જાળતાં ખુદી રે રાતડી ન મળ્યા મીઅવિનાશ.
પાછલી રાત પરાદિયું ઉઠી પ્રાતશઃકાળ
જેશીડા જેશ સંભાળ ને આ શું આળપંપાળ
સુખ સ્વપનાનું સાંભરે ભીતર ભડકા રે પાપ
રતનાના સ્વામી રે શામળા આવી મળો તો આલાપ આપૃ

સાખી.

વૈશાખ આંચોરે સખી વહી ગયા ખટ માસ
હજી સંદેશો નાવિયો કાગળની શી આશ

વૈશાખ વાપા રે વાપલા પાકપાં દાડગ દ્રાપ
 પાકી તે રાપણ આંબલી ગળી આંખાની સાપ
 ભુકનાં ભેરેલાં લાગે ધણાં ખહાર નવ નીસરાય
 ધરતી ધણે રવી તમે કોમળ મુખ કરમાય
 કુલડાંની શેજ શમારિયે, મેહકે અંધાને જાપ
 વાલાજી કેરે વીંઝણે, કોને ઢોળુરે વાપ
 માંગ સમારે મોતિયે સેયે ભરે રે સિંદુર
 નાથજી લાવો લીજીયે, જોખન જાપ ભરપુર
 શ્રીષ્ઠ રૂપ અતિ દોહલી, વાલા વિચારો ગન
 રત્નાના સ્વામીરે શામળા, સોંપ્યું તન મન ધન. આધવજી

સાખી

જોડે જોડી સોગરી, પાસા લીધા હાથ
 જાણ્યું પડશે પાધરા, અવળા પડિયા નાથ. ૮
 જોડે જોડી વાઢડી, કાંઈ આવેને જાપ
 કાગળ કટકો મળ્યો નહીં; લખતાં જાણવરાપ
 મરણું તે મુખથી કેમ કહું, મરાણ હૃદયને રે હાથ
 પ્રીતમગત મૃત્યુ થઈ રહી, જાણે વૈકુંઠનાથ
 સગવળ સાચું સઉ કહે, પ્રીત પીતળ દોક
 એરે ઉખાણી સાચો મળ્યો, ભલા હસાવ્યા લોક
 દાપ અમારા અદ્રશ્યો, વાલાજીનો શો વાંક
 સુખ દુખ સરજ્યું દેહને, મારી વિધાતાયે ટાંક
 મરુર થઈ નવ ચુકિયે, જાણી અખળાનો ધર્મ

રતનાના સ્વામી રે શામળા, વળતી બસશે કર્મ યોધવજીરે

સાખી

અશાક આંચો હે સખી કેમ કરિ કાઢું દગ
નાથ નમેહરા થઈ રહ્યા, હદે પડ્યાં રે રતના
અસાડો રે ધન ઉલટ્યો, માતા વરસે મેહે
વીજલડી અમકા કરે, વાલે દાધો રે છેહ
ગોરના શોર સોહામણા, દાદુર બોલે રે જોર
કોપલડી ટઉકા કરે, નાંબા નંદકીશોર
જાત અંધારિ ઉડે આગિયા, દેખી બ્રજકે રે મન
દીવડો દીશે બિહામણો, નાંબા જગના જીવન
લીલા મરાણા આવનિયે ધરયા તરૂવર ગેર ગંભીર
પંખીડે માળા રે ધાલિયા, જ્યાં ત્યાં ભરિયાં નીર
જોગીડા પણ પંથ પરહી, બેઠા એક આસન
રતનાના સ્વામીરે શામળા, આવો જગના જીવન યોધવજીરે

સાખી

ગ્રાવણ માસે સજ થઈ, દરપણ ન્પાળે અંગ
તતક્ષણ તે ધરણી ઢળી, જાણે કસ્યો ભોજંગ
ગ્રાવણ માસ સોહામણો, હોદાળના દીન
હોયે તે ગોરી રાધિકા, ધણું પીડે અનંગ
સખિ રે સાહેલી, સૌ મળી, જમુના નાવારે જાપ
કેસરી તિલક સોહામણાં, કામળ રંગ્યાં રે પાપ

ગૌરિ પુત્રે સાહેબડી, કરમાં પુષ્પની માળ
 ખીજા રે કરમાં કુંકાવડી, મુખે શ્રી ગોપાળ
 ચાર પોહર જાગરાણ કરે, ગોત્રી ગરખા રે ગાય
 રાત થોડીને રમત ધણી, રખે વહાણું રે વાય
 શાવણે પાકયો અ ખસો, કાને કરિયે ભેદ
 રતનાના સ્વામી શામળા, આડો જમુનાનો ખેટ ઓધવજીરે

સાખી

ભાદરવે ભવન પાંચમે, ખલકે હીંદોળા ખાટ
 પુષ્પને પંખે પદમણી, જીવે વાલાની વાટ
 ભાદરવો ભરપુરમાં, ભલુ જાણાય જોર
 ગગન વિશે કરે કાટકા, નાળ્યા નંદકીસોર
 ઉત્તર દેશની ઉલટ્યો, થયો ધોર અંધાર
 બીજલડી ચમકા કરે, નાળ્યા નંદકુમાર
 ચંદ્રચંદ્રના આભમાં, મોટા તાલુપા રે મછ
 અંપક વરણીરે રાધિકા, ચીર ભીંજાય સ્વચ્છ
 નદિયે નીર ભર્યાં ધણાં નવ દીસે ઉતાર
 વેરણ જમુના પુરે ચઢી પેહોડો પેલી પાર
 આજ્ય બધું સુખ દેહનું, જોનો નાય નઠોર
 રતનાના સ્વામી રે શામળા, ખળતી ખાલું છું જોર. ઓધવ

સાખી

આશોચે આશા હતી મળવાની મન માંપ

ઓધવજી ભલે આવિયા, વીરા થાઓ વીલાય
 દુખનારે દહાડા વહિ ગયા, આંચો આસો માસ
 સોડો સપરવે દહાડલે, વસે પોતાને વાસ
 નવરે દહાડા ગયા નેરતાં, નાઆ દસરા રે માય
 મોટા ઓછવ દીપવાળિનો, આવી કરજે ધંહંધ
 સાખી સાહેલી સૌ મળી, હરિને લેવાને જાપ
 આણે મારગ હરિ આવશે, ઉલટ અંગ ન માપ
 ધનતેરશે ધન ધોઈને, શક્તિ સોળ શાળગાર
 નાપણે તે કાળજી સાચીયાં, મળવા નંદકુમાર
 કામળ કરમારે દીવડો, હૃદયે હરખ અપાર
 હરિને નીહાળવા નાસચી, ઉભી આંગણા ખહાર
 મનના મનેરથ વહી ગયા, એકે સિદ્ધ્યું નહિ કાળ
 રતનાના રવામીરે શામળા, વાલું કીધુંછે રાજ. ઓધવજીરે

સાખી

અધિક માસ વળી આવિયો, તેથી ઉપજ્યો ત્રાસ
 વળિ એ કેવો પિતરો, વીત્યા ખારે માસ
 ખારે માસ તો વહી ગયા, તેરમાની શી પેર
 પુરશેતમ પહેલો નથો, કોણે કીધો છે કેર
 ખાર રવિ ખાર પવૈણી, અધિકું ઓધું ન થાપ
 અધિક માસ કર્મ કપાં લખ્યો, ધણો થયો દુખદાય
 વર્ષ પછવાડે વાછરૂ, મૂક્યો છે મળ માસ
 રખે વળિ ઓદમો કરે, એનો શો પિઆસ.

રાધાને લલિતા અંદ્રાવળી, ભામા આદિ ને વામ
 સોડાનાં મન મનાવિયાં, આળ્યા સુંદર સ્વામ
 તેરે માસ પુરણ થયા, નેકા પ્રેમે રે ગાય
 સાંભળતાં સુખ ઉપજે, બહુ વૈકુંઠ જાપ
 પદ અગનોતરે રાગ સૌરઠી, ખતરીશોરે અંધ
 ગુણીજન મન વીચારજો, એ છે રસનો રે કુંદ
 સંવત સત્તર પંચાણ્યો, માસ માગશર સાર
 પ્રથમ પક્ષ એકાદસી, ઉત્તમ અંદ્રવાર
 મન કર્મ વચન બુધે કરી, રમ્યા ત્રયોદશ માસ
 રતનાના સ્વામીરે શામળા, પ્રીતે પુરજો આશ આધવળ

પ્રીતમના મહિના.

સાખી

સદગુરને ચરણે નમું, મંગુ પ્રેમ પ્રસાદ
 દયા કરીને દીજીયે, હરિરસ અમૃત સ્વાદ
 વાણી શકે ન વરણીવી, સદગુર તણું સ્વરૂપ
 બુધી બળ પહોંચે નહી, ઉપમાં રહિત અનુપ
 પરથમ પૂરણ પ્રેમશું, વંડુ સદગુર માર્ગ
 તાપ ટળે સંસારના મટે જન્મને મર્ણ

રતનાના મહિનાનો રાગ.

સાંભળ સુધ ચિતે કરી, હરીના ગુણ ગાન

પ્રીત સહિત નિત નાથનું, રૂઢ્યે ધર ધ્યાન સાંભળ. ૧
 ગુરુપદ પંકજ પુષ્પતાં, આઠ લોક પુષ્પય;
 શીવ પરિચિને શારદા, ગુરુના જથ ગાપ. સાંભળ ૨
 અંતઃકારણ હેપ ઉજળાં, જડ તિમર ટળિ જાપ;
 સરવે લાગે સુજવા, પદ રજ મહિમાય સાંભળ. ૩
 જપ તપ તીરથ જોગનું, ફળ ને કહેવાય;
 પ્રાંતમ સદગુરુ શેવતાં, તેતો સરવે થાપ સાંભળ. ૪

સાખી

સદગુરુની કૃપા થકી, ઉપજે નીરમળ જ્ઞાન;
 શુધ ચૈતન તુરિયા પદે, રહે નિરંતર ધ્યાન. ૧
 કારતકે આત ચેત્યો નહિ, ધડી લાખેણી જાપ;
 વળતી વિચારીશ જીવડા, પછેથી પરતાપ સાંભળ. ૨
 જો જાણે તો ખાંધજે, પાણી પહેલી પાળ;
 નીર ગચે નહિ નિપજે, શીર તાકે છે કાળ સાંભળ. ૩
 કાપા કુસુમ છે કારમુ, વેગે વણશી રે જાપ;
 અમર થાપ જોમ આતમા, એવો કરજે ઉપાપ. સાંભળ. ૪
 કહે પ્રીતમ તું પ્રીછજે, ઈચ્છજે કલ્યાણ;
 સંત સમાગમ કાળિયે, મુકી મનની રે તાણ સાંભળ. ૫

સાખી

મનના પ્રપંચ મુકજે, કરજે તત્ત્વ વિચાર;
 રત્ન પદારથ જન્મ છે, નાવે પારંપાર,

મામશર માપા ઉપરે, મોટું મરણનું સામ;
 મારગ વહેછે ઉતાવળો, કાઈ આજને કાલ સાંભળ. ૧
 અંતે કાઈ કાઈનું નહી, રામનું બેને નામ;
 એક ઘડી ન વિસારિયે, સુખ સાગર સ્વામ સાંભળ ૨
 જીવી ખાજી જોઈને, મનમાં આવી ભુલ;
 રૂડાં રંગે રળિયામણાં, સિમળાનાં ફુલ સાંભળ. ૩
 સુત પિત મંદીર સુંદરી, સુખ સુપન વિમાર;
 કહે પ્રીતમ સહુ કારમુ, દીશેછે દીન માર સાંભળ ૪

સાખી

માતા સૌ ઉદ્ધતશ્ચા, તેના હાર ન થાય;
 મિથ્યા મન મોહક કરે, તેણે ભુખ ન જાય. ૩
 માસે તે પ્રાણી પ્રીછત્તે, જેને શુદ્ધમજ્જેાય;
 પરમારથ પાકું રૂદન છે, જનન કરશે ને કાપ સાંભળ ૧
 માણુછત્તે આપું માનીને, ફુલ પાત્રે અપાર;
 જાન સમાન આ જીવજે, તહે શકટનો ભાર. સાંભળ ૨
 મામ્મી સર્વે હરિતણી, ભાગવે સંસાર;
 માડ માડે તે કયી રહ્યા, તેણે ખાપછે માર સાંભળ. ૩
 વન મન જેણે સોપીયું, મીહરીને રે હાથ;
 કહે પ્રીતમ તે પામિયા, વૈકુંઠનો સાથ. સાંભળ ૪

સાખી

જનશે આપે આપણા, જનશે પૂરાણ ખજા,

પલકમાંહિ પ્રલપ્ત થશે, ડાઘી જનમનાં કર્મ. ૪
 માહ મહિને માયાતણી, મર્મ જાણે નેહ;
 ભુલવણીમાં ભુલે નહી, તરે ભવજળ તેહ. સાંભળ ૧
 પાશ્વરનો પાલકો, ઝૂકે હાથ ભુલંગ;
 ઓપદ પુટીને ઓળખે, વીધ જાપે ન અંગ સાંભળ ૨
 નામ અમૃત જન જે પિયે, તેતો અંમર થાય;
 જનમ મરણની આપણ, તેની તતક્ષણ જાય સાંભળ. ૩
 અજ ઉમપાપતિ અહિપતી, જપે નિશ દિન નેહ;
 અનંત ડાઘી ગૂણે ઓધર્મ, પ્રીછે પ્રીતમ તેહ. સાંભળ. ૪
 સાખી.

સદગુર સંત કૃપા કરે, પ્રગટે નિરમળ જ્ઞાન;
 રવિ ઉદયે રજની ટળે, રહે નિરંતર ધ્યાન. ૫
 કાગળ કુદ્યો સોહામણી, કુલી જુગવી જાત;
 જોશની રમના ધણી, રંગ જુગવી જાત સાંભળ ૬
 વિધ વિધ પરની વસના, ઉઠે અનંત અપાર;
 મન ભમરો ભાગી થયો, રહ્યો વન મોઝાર ૭
 ઠારે ઠારે દમ ઠાંકિયાં, આશરે અંગર વેલ;
 નવપક્ષવ નૌતમ સદા, ડાકિલા કરે કેળ સાંભળ. ૮
 લીલા લલિત સોહામણી, સોભાનો નહીં પાર;
 જન પ્રીતમ એવું જોઈને, ચીંઝા રૂદ્ધ મોઝાર. સાંભળ. ૯
 સાખી

નિરમલ નવજી નિરખતાં, હરશે નિજ દેહાર;

સાગરમાં સૌ ઉપજે, લહરી ભોટ અપાર. ૬
 ચૈતરે ચિત ચિદરૂપમાં, ધર્મ રહ્યું તદલીન,
 નીમિષ માત્ર ન્યાડ નહી, જ્યેવું જળનુંરે મીન સાંભળ. ૧
 ચૈતન સિંધુ કીલતાં, ધયું સુધ શરિર;
 સઉ ધન્યર સઉને વિશે, જોમ મણીકામાં હીર સાંભળ. ૨
 એને આપારે સૌ રહ્યું, પિંડને ખસાડ;
 સમરામર શોભી રહ્યો, અવિનાશી અખંડ સાંભળ. ૩
 અક્ષ જપારથ ભાળતાં, ભાગે મનની રે જ્ઞાંત;
 પ્રીતમ પ્રીછે પાપરૂ, પાપ સમજે તે શાંત સાંભળ. ૪

સાખી

સદચિદ આનંદ સંરવમાં, ભરી રહ્યો ભરપૂર;
 દિન રજની રહે રંગમાં, નિરમળ વર્ષે નુર. ૭
 વૈશાખ જોનાં વેદમાં, માહા વાપક જ્ઞાન;
 તત્ત્વ મસી તે તુંજહું, અજગો નહી આન સાંભળ. ૧
 વાયુને જાગે વંટોળીયો, એમ ધન્યર જીવ;
 વરતું વિચારતાં એક છે, સ્વામ સુત્ર સદીવ સાંભળ. ૨
 અરસ પરસ છે એકમાં, જોમ તરણીમાં તેજ;
 ભિન નહી એમ અક્ષયી, જોજાએ પદ એજ સાંભળ ૩
 સહિતા સાગરમાં રહે, સાકર માહે મીઠાઈ;
 પ્રીતમ પુણ્યમાં વાસના, એવી ગુરૂ ગમ પાઈ સાંભળ. ૪

સાખી

પદ તંતુ ન્યાસ નહી, જ્યમ હાટકને હાર;

જડ ચૈતન જગ દીશમાં, તેજ પુજન એક તાર, ૮
 જેઠે જનમ સુફળ થયો, જે ભણ્યા જગદીશ;
 અખિલ ભુવનનો આતમા, ગુણ માયાનો ધર સાંભળ ૧
 વિશ્વ વિમિત્ર છે જેવડે, કરે રંગ કસોલ;
 ધંભ વિના ધંભાવિયું, શ્રદ્ધાંડનું ગોળ સાંભળ. ૨
 રમવાને ખાજી રમી, ધરી નવનવાં રૂપ;
 સંશય શોક સ્વભાવથી, થયો જીવ સ્વરૂપ સાંભળ ૩.
 વિશવ વૃત્તિને આતરે, અવરાયો અનીત;
 પ્રીતમ પોતાને વીસર્યો, કરે પરશું પ્રીત સાંભળ ૪

સાખી

અંતરજનમી આતમા, માનો મિથ્યા ગર્વ;
 માયાને પડે રહી, મોહ પમાડ્યું સર્વ ૯
 અચાડે અરિતતાણા, વરસ્યા વરશાં;
 હરિ હરિ સગળે થૈ રહ્યું, પાવર જંગમ જાત ૧
 મિત આતક રંગે રહે, બાંધે મન મોર;
 જ્યાં ત્યાં ચૈતન શ્રુતમના, ઉગતા અંકુર સાંભળ ૨
 મુખ સાગર સેજે હિહલ્યો, સહિતા શુભ સાર;
 શ્રદ્ધા નિરંતર જળ ભર્યાંડાઈ પામે ન પાર સાંભળ. ૩
 માણે મત્સ મગન થઈ, મરજીવા સંત;
 પ્રીતમ પક્ષક ન્યાય નહી, રસિયો રસવંત સાંભળ. ૪

સાખી

મહા મુગત જાણે જગત, જે આપે અદ્વીત;

આજીર્ણગી આકાશવત, રવયપદ શમ્ભતીત. ૧૦
 ગ્રાવણ સાધન શું કરૂં, સમરણને ધ્યાન;
 અહંકર્તા ઉઠી મયો, થયું સરવ સમાન સાંભળ ૧
 પંચ કોશપદ હું નહી, નહી અંતઃકરણ;
 ઈંદ્રી અવસ્તા ઉરમી નહી, નહિ વેશને વણ સાંભળ. ૨
 જીવ નહી ઇંધર નહી, નહિ માયાને માન;
 ત્રીપા વૃત્તી ત્રિગુણ નહી, નહિ જ્ઞાતાને જ્ઞાન સાંભળ ૩
 સહું પ્રકાશિત સરવનો, સાક્ષી શુદ્ધ રવરૂપ;
 પ્રીતમ તે પ્રમાતમા, એનો અકળ અનુપ સાંભળ ૪

સાખી

એના ચરિત્ર જોને નહી, સઉમાં બ્યાપક જોય;
 પ્રીતમ તેને પ્રીછતાં, આવાગમન ન હોય. ૧૧
 ભાદરવે એક રસ ભર્યો, સમરામર માંય;
 પ્રલય અમે પાછી વિના, દીસે નહિ કાંય સાંભળ ૧
 ક્રાર કિનારો પાળી નહી, નહિ આવરણ ને આડ;
 એક વિશાનંદ જોઈને, છળ વિદ્યા છાંડ
 રૂપંતર અંતર નહી, બાહ્યભયંતર અહમ;
 એમ જાણે તે ઉપાસના, એ વિના મોટા જંમ સાંભળ ૩
 અહમનિષ્ઠા પણ નવ મળે, અનન્યતા એહ;
 પ્રીતમ પૂરણ અહમ શું, જોને સાચો રોહ સાંભળ ૪

સાખી.

૯૪ પદારથ જોઈલું, તેનો પયો અભાવ;

તનમય તન તુરિયા તણો, તે શું બન્યો બનાવ. ૧૨
 આસો લિલા અખંડ છે, નીરખી નીરધાર;
 ઓધ વળા આનંદના, સુખ સિંધું અપાર. સાંભળ ૧
 ઇચ્છા ટલી ઇંદ્રલોકની, અઠપદ કૈલાસ;
 નહિ વૈકુંઠની વાસના, ભાળ્યો ખડમ વિલાસ. સાંભળ ૨
 અધિકાશને આવશે, સમજાણ ને સાન;
 મુક્ત થઈ તે માણશે, મુકા દહાળિમાન. સાંભળ ૩
 સદગુરૂની કીરપા પકી, ઉપનો આનંદ;
 પ્રીતમ તે પદ પામીયા, નહીં સુરાને ચંદ. સાંભળ ૪

સાખી.

ભાણવુંતું તે ભણિવું, નથી ભાણવું કાંપ;
 પાતે પાતામાં ભળ્યો, જપમ પ્પાસો પાણીમાં. ૧૩
 જીતારસે આદર કર્યો, રચા દાદશ મારા;
 ખુટતે પ્રેમે પુરા કર્યા, આણી અંગે ઉલાસ. સાંભળ ૧
 સોરઠ રાગ સોહામણો, સુંદર શુભ સાર;
 અક્ષરે અક્ષરે અતિ ઘણો, અનુભવ બંડાર. સાંભળ ૨
 સંવત અઠાર આડત્રિશે, કીધો એહ જિઆર;
 મૈત્રવદી તીથી સપ્તમી, ઉત્તમ ગુરૂવાર. સાંભળ ૩
 ગાશે સાંભળશે શીખશે, કરશે રૂઢિ જિઆર;
 કહે પ્રીતમ પદ પામશે, નહીં સંશય જગાર. સાંભળ ૪

બીરહુ બાર માશી.

હમકું છાંડ મસે બન માધું,
રાધા સોમ કરે બન માંહેરે;
હમકું છાંડ મસે બન માધું. ૨૬.

ખેત ૧

લગત અસાડ ઉમંગ દાઉ આવે,
બીજલી મમકે ધન બાલસેરે;
મમકે મમકે મારૂ દેશ નિહારે,
હબુએ ન આવે ખીંદ્રાબનસેરે;
હમકું છાંડ મસે બન માધું,
રાધા સોમ કરે બન માંહેરે;
હમકું છાંડ મસે બન માધું. ૨૭. રાધા ૦ હમકું ૨

ખેત ૨

શાવન શામી અતી છળકીનો;
પ્રીત કરી કુબળ સંગ જારે,
કુબળ સોત જનમકી ખેરન,
હમસે ખેર લીયો છીનમેરે;
હમકું છાંડ મસે-બન માધું. ૨૮. રાધા ૦ હમકું ૩

ખેત ૩

ભાદર ભવન કુલી સખ કલીપાં;

(૪૯)

નહિ કુલી દીનકી કલિપારે;
જન કલીઅનમે ભમર ખસતહે,
સો કલિયાં પીયાં માહે બશીરે;
હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૪

ખેત ૪

કુમાર કમળ નિરમળ ભયે સંગા,
પીયા નહી આયે મારે આંશનમેરે;
દરસ દેખાપ પ્રભુ આયે બીલમ રહે,
હમ કલપન છાંડી બનમેરે;
હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૫

ખેત ૫

કાતીક સોચ કરે સખ રાખીયાં;
ઓ રાધા સોચ કરે બનમેરે,
ઉધવ સ્વામી જનમકે કપટી;
કપટ રહેા જનકે મનમેરે;
હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૬

ખેત ૬

અગહન ગૈર બનાયો સખીયાં;
જનપ ખડ્યો જુમના ત્રહસૈરે,
ખેલત ગૈર ગીરી જુમનામે;
તખ કાલી નાયો છીનમેરે,
હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૭

ખેત ૭

પોરા મારા રૂતુ આલા પટતકે,
 સુધ કુનલીની મન મોહનરે,
 જોગન હોકર બન બન ધુંડત;
 ધુંડત શ્રીં શ્રી બંદ્રાબનમેરે,
 હમકુ છાંડ મમે બન માધું.

રાધા૦ હમકુ૦ ૮

ખેત ૮

માધ મારા જખ લાગો સખારે,
 હોત ખસંત કંપ ધર નાંહીરે;
 હાથ સમરની નીગલે મૂમછાલા;
 ધર ધર અલખત જગાતી શ્રીંરે,
 હમકુ છાંડ મમે બન માધું.

રાધા૦ હમકુ૦ ૯

ખેત ૯

ફાગન ફાગ ખેલત અતીઅનરે;
 ધર ધર ડફ ખાજ રહોરે,
 હમારો ફાગ હરો કુખજને;
 કુખજ ખસી ઉનકે મનમેરે,
 હમકુ છાંડ મમે બન માધું.

રાધા૦ હમકુ૦ ૧૦

ખેત ૧૦

મૈત્રલતા કુલી સખ બનમે;
 આવત સુધંધ સખ કુલનમેરે,
 સીતળમંદ સુધંધ સદાનીજ;

(૫૧)

આવત હે શી જંદાખનમેર,

હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ.

રાધાં હમકું ૧૧

ખેત ૧૧

લગત વેશાખ એસ સખ કીત,

લહર ઉઠે તન જોખનમેર;

મોર મુગટ મન મોહનકી છખી,

ખસત રહત ધન નેન તનમેર;

હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ.

રાધાં હમકું ૧૨

ખેત ૧૨

જોઠમે જવાળા તપે સખ ધરતી;

ખીરહ અગન લાગે તનમેર,

ખીન ધન સામ ખુશત નહિ હમસે;

લાખ ખુશવત અસુવનસેર,

હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ

રાધાં હમકું ૧૩

ખેત ૧૩

પુરન માસ પ્રભુ ધર આયે,

આપ મીલે હરી કુંજનમેર;

સુર સામ મધુરાંકે ખાશી,

પૂરન કાજ હુએ મનકેર;

હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ.

રાધાં હમકું ૧૪

મુસલમાની બારમાશી

ખીસમહલા હીર રહેમાન નીર રહીમ.

- સુનીચો સખીરે સધયાં, મુજ દરદારે ખાતાં;
પ્રીતમને મેરે શીરપર, કપા કપા ક્રીચેહ ધાતાં. ૧
- મુજકુ એદે દીલાસા, સાજન ગચે ખીછડકર;
પરદેશ જાકે ખોઠે, મુજકુ રહે ખીછડકર. ૨
- ઢેરાવ ધા મીઠનેકા, અવલ મહીના અંદર;
આ સમે રખકર ખેહી, સાજન મીલંગે આ કર. ૩
- અવલ મહીના આયા, ચે કારતક ક્રીલાવે;
સાજન મુજે મીલે નહી, રૌના મેરા ન જાચે. ૪
- કુંકુડી સખ સખીરા, લાગીશોં ખાત હોને;
નેના રગત ક્રીચે મે, આજુ લગે હે બેહેને. ૫
- અફસોસ આર નીશાસે, ફરતી શીર અઝીલી;
સાજન ખીના મુજરે, ગમતી નહી હવેલી. ૬
- ભાલી મુજે લગા કર, લાલન ક્રીધર બપારે;
ક્રીતી મુજે દીવાની, ક્રીરા મુલક જાખસારે. ૭
- કાગજ લીખુ પીપાપર, જાને ન કોઈ ન પાવે;
મુજ દરદારે ખાતા, પીઠિકુ કુન સુનાવે. ૮
- સાજનને છંદ કપટ કરે, મુજ સાપ ઝશક જોડા;
મઃલુમ મુજ હુવા ધું, મીલના હજુ ન મેરા. ૯
- કારતગ મહીના સારા, દુખ ખીઅમે ગુમાય;

- સાજનને છોડ મુજકું, ક્રીસ સાથ દીલ લગાયા. ૧૦
- એ માગશર મહીના, શીર દુસરા હે ભારી;
સાજન ખીના ક્રીએમે, દીન રાત મેન ભારી ૧૧
- ધુમ્મુ ખડી ઠંડુમે, ઇતના જીલમ સો કપારે;
મેં ચુનીજર દરસક્રી, કશીઆ કરમ પીપારે ૧૨
- દુખલા ખદન હે મેરા, કચુકર એ ઠંડ સહુગી;
સાજન ખીના એકલી, ક્રીસકુ એ દુખ કહુગી. ૧૩
- ઝાકલ યુ પડને લાખા, દુખપર એદુખ હેવુંનાં;
સાજન ખીના કા મુજકુ, લગતા સંસાર સુના. ૧૪
- ઇસ દુખ દરદક્રી અંદર, સખ માગશર ગુજરા;
સાજનને ક્રી જીદાઈ, ધર મેરા સારા ઉજડા ૧૫
- હો માસ ગયે ગુજરકર, તીસરાએ પોશ બઠા;
સાજન દરશ દેખાવો, દીલકુ કહેં મે હેઠા. ૧૬
- એ પોશકીરે ઠંડા, કહેા ક્રીસ તરેડ નીકાણુ;
જોખન અને જીવાની, ધું ખીન મે કયું સંભાણુ. ૧૭
- માનત ક્રીઈરે ખાતા, ચલીયાં સો કુછ મેરા;
મેં દરસક્રી દીવાની, દેખુ દરસશો તેરા. ૧૮
- દીન હો ગપારે છોટ, લં ખી ન રેન જાવે;
આખુકુ મીઅ દેખુ, સપને પીપા ન આવે. ૧૯
- તીસરા એ પોશ ગુજરા, અખ કપા કર જીઆરે;
સમજ રખું મે દીલકુ, માહામાં મીલં એ પ્યારે. ૨૦
- એ મહા મહીના યોધા, ખીલી એ ફુલ વાડી;

- સાજન ખીના મેં સુકી, કરતીહુ ઇંતગરી. ૨૧
- નર એસને બેલ મરવા, મંપા અને મંબેલી;
- પીપા ખીન એ ખુસ ન આવે, રાતી શીર એકીલી. ૨૨
- ગુઝ દાવલી ને લાલા, એ મોધરા હબરા;
- સારા બગીચા જુદા, પ્રીતમસે હે જુદારા. ૨૩
- દરશન દીખાવે સાજનાં, કીતના મેં દુખ કહુરે;
- દીન રાત મેં તડકડતી, ટુંક નિંદ સોરહુરે. ૨૪
- યુ ટુંક સખ મુજરી, શીપાળા હુવાહ પુરા;
- સાજન અરજ સુનો તમ, દીપલાવે હુખલ હુરા. ૨૫
- ફાગુન ચે પાંચવેકી, ધુપા મીને હે ગરમી;
- સાજન કપટ નિકાળો, દીલપર રખા એ નરમી. ૨૬
- સખીયાં સખી અપસમે, ખેલે પીઆશું હેળી;
- અતરે દીવર મુલાખા, મંદલ ભરી હે ઓળી. ૨૭
- હિત રાતમે પીપા ખીન, રાતીસો મેં ખડીરે;
- ભગી અગન બદનમે, ભાંપર સો ગીર પડીરે. ૨૮
- ધુપા પડે કડાકડ, બિઠા હે અખ ઉનાળા;
- સાજન મીસોં સતાખી, જોખન મેરા હે ખાળા. ૨૯
- પાંચમા એ ફાગુન ગુજરા, અખ કપા શીકર કરેરે;
- કરીયો કરમ સીતાખી, નહી તો મેં હુખ મરેરે. ૩૦
- એતર છઠે કપા મુજકુ, દાલમે હે ધાવ ભારી;
- દેખુ દરશ શુલના, પીપાપર મેં જાવું વારી. ૩૧
- ટુંક કીધર ન પાળી, દેખુ અગન ખરસંતી;

સાજન ખીનાડી હુણસે, મર જર્જિગી તરસતી.	૩૨
પ્રીતમ યુ સાચ બાલો, ક્રીસ જગ તુમકુપાર્જિ;	
કુરખાન હોડે દીલશે, કદમુંચે શીર નમાર્જિ.	૩૩
સખીયાં મેરે બદનમે, બાકીસો ના રહારે;	
અફસોસ મે પીપાકે, આધા ખરશ ગવારે.	૩૪
દીન હો ગવારે લંખા, જીગરકા નહિરે છેડા;	
અર્ધતર છઠા ખી મુજરા, સાજન કરે ન છેડા.	૩૫
વૈશાક શાતવેકી, ગરમીસે ઝાડ સુકે;	
ધુપા પડે ગજબકી, પાની ખિના કેલુકે.	૩૬
પતરે યુ ઝર ગએ સખ, ઝાડા હુવા હે ખાલી;	
થડ હો મચેરે ફુંડે, રહે મધ બઠાત ડાળી.	૩૭
સુકાં જંગલકુ રૂખાં, હેખત સો મેને ખાઈ;	
તાકાત નહિ હે મુજમે, અખ કપા કરે ધલાહી.	૩૮
ઝાડુમે કાલ આપા, કેસુ ને આંખ મોરે;	
નીલા હુવારે જંગલકુ, સખ મોર કરે ઝડોરે.	૪૦
નીલે જંગલકુ રૂખાં, દીલમે રાખી મે આશ;	
સાવુ મચે મુજર કર, આખર પડેમાં પાસા.	૪૧
એ જઠ આઠવેકી, મુજ પર પડીરે સંકતી;	
પ્રીતમને પરહીરે, એસી મે કપા નીખખતી.	૪૨
ધરતી તપીરે બાતેશી, પઉમે પડે ફેદાલે;	
હર ખખત પકારે, મુખસે ન બાલે.	૪૩
સખિયા સાત લડું મે, ક્રીશને ન લેદ પાપા;	

પુકું હર એકુ જનકર, સાજને કીને છુપાયા.	૪૩
લંગલમે હર જગોપર, કોપલ ને મોર બોલે;	
પીયુષકા નામ મીઠાં, લંબા સકરસે ધોલે.	૪૪
રેતા અને રઝળતી, સખ જોઠ મે ગુમાયા;	
સાજનને મેરે ઉપર, ટુક ના કચીરે માયા.	૪૫
નવમે અશાડ ફેરે, ખાદલ હુવે હે કાળે;	
રાતાં મીલી અંધારી, સખનેસો ધર સંભાળે.	૪૬
મેડક પપઈયા બોલે, ડાડરસો સુખ લાયા;	
ખીજલી કરે ઝપુકે, મેવલા અશાડ આયા.	૪૫
નદીયા તલાવ નાલે, સખમે ભરા હે ચાની;	
ગરજે ગગન ધમકશે, મે હો રહીદીવાની.	૪૬
ધરતીકુ હુઈ જીવાની, લીલા હુવા હે જંગળ;	
એકુત કરેરે એતી, શાવે તંખરીયાં મંગળ.	૪૭
નવમા અશાડ ગુનશ, સાજનસો ના મીલેરે;	
હંડક કીઈ સખુકા, મેરા ખદન જલેરે.	૫૦
દશવે શરાવનઠી, લાગી મુજે બડીરે;	
ધુણકે નામ ઉપર, શમુર શરે કચીરે.	૫૧
માદર પીદર ખીરાદર, ફરજંદ સખ સમેરે;	
મેરા દીલ લગા પીયસે, સાફ મેકે ઠમેરે.	૫૨
એકુત સખ ખુશી હે, ટોરાં કુવા હે લાજ;	
સાજન તુમ આ મીલેરે, દીન હો ગયે જ્વલે	૫૩
ખાદલ યુ ગડગડેરે, જ્યું ખાજતી હે નોખત;	

- ધુન્નુ ખડી ઠંકુમે, રાજન કરૈરે મોહ્યત. ૫૪
- પડતી હે રેહેમત ખુંદા, અનાજન રહી અરજ કર;
- વીનતી મીને પીપડે, દશ માથ ગયે ગુજર કર. ૫૫
- ભાદર અગીયારવેકી, આ કર ઘટા ખનીરે;
- ધુન્નુ એશી ઘટામે, કાં હે મેરા ધનિરે. ૫૬
- ખીજલી પવનને પાની, તીનું હુવા હે ભેલી;
- એશમે પીપાર ખીનમે, હો રહી હું ઘેલી. ૫૭
- પાકી હુધં સખ અનાજન, જતુમે ખાએ માજે;
- ટોચુકિ હાકસેરે લગતે, જીગરમે ભાલે. ૫૮
- આઈ નવી ફસલ શીર, ચોખારધી તવાઈ;
- સાજન મેરે ન આવે, કિતી અજખ નવાઈ. ૫૯
- પ્રીતમને કર જુદાઈ, મેરા ખદન જલાયા;
- ભાદર ગયા ગુજર કર, લહુ માથ સખલગયા. ૬૦
- આસુસો ખારવેકિ મુજકુ, ખડી હે આશા;
- સાજન સાથ મીલનકા, મુજકુ અખ હે દીલાશા. ૬૧
- સખિયાં જો હે સખ દીવાળી, જોલે પીપાશે મિલકર;
- મેં હોંયાં રહી એઠિલી, જાઉ કિધરશો ચલકર. ૬૨
- મૂજ દીલમે હુધં ખુશાળી, પ્રીતમકુ અખ મે પાઉ;
- સાજનકી હુધં ખધાઈ, ખેઠી મે ગીત ગાઉ. ૬૩
- કપડે આ સખ જરીકે, તન ઉપર પ્રાએ મેં;
- પીયુંજકે નામ ઉપર, ખરાત કર દીએ મે. ૬૪
- ધૂંડેના હે સખ જરીકા, છટકા ગુલાખ તનપર;

ખીજલી જો હો ખડીમે, ભાવું પીપાકે મનપર.	૬૫
હુરા અને જો પરીઆં, ઉનશે મે આલા;	
સાજનને ચુકનજરાકી, હુધી તાજગીને લાલા.	૬૬
ગુજરે મહીને ખારે, તખ લગ એ દુખ શહારે;	
પીધુંજીને પીઆર ક્રાત, સખ દુખ દરદ ગપારે.	૬૭
સેખ દીનને દીલુસે; ક્રાતા કલામ પૂરા;	
કાજો કરમ કરીમા, દીલ હો રહા હે ચુરા.	૬૮
પરવર દીગાર મુજકુ, નેકા ધમાન દીજો;	
ઉમેદ હે મુજોકુ, જીનત નસીખ કાજો.	૬૯
હોડો ગુમાન પારો, કરીચો તો કુછ અજલસે;	
કરીચો કછુરે નેકા, ખજે ખુદા રૂજલશે.	૭૦
મહમદ નખી પેગંબર, ખરહક હે દોસ્ત રખકાં;	
કલમે કે સાથ નખીકે, ખેડા પાર હે સખકા.	૭૧
એ મોચીનો દીલુસે, કલમા પડો નખીકા;	
કરીચો નીમાજ રાજો, છુટકા સોહે સખીકા.	૭૨
સાખત સદક દીલુસે, સીચી જખાન ખાલો;	
મીઠે નખીકે નામપર, હરદમ દરદ ખાસો.	૭૩

કશ્મીના મહિના.

કારતગે કૃમ ગયા મેહેલી; આંખડીએ આંસુની હેલી;
ગોપી ફરે ગોકુળમાં ઘેલી, આંધવજી નારે ધટે તમને,

- કે સઘઁર ધાઁરો વહેલી, કે વાંકો અંજારો મેહેલી,
કેરે એના જોખનમાં ઘેલી. ઓધવજી નારે ઘટે તમને ટેક
કે માગશરે મંદીરમાં રહેતાં, ભાજન વેળા યજ્ઞીને જમતાં,
હવે હમે કેમ નથી ગમતાં. ઓધવજી ૨
- સુંદર સેજ પડી સુની, અંતરની કેણને કંહુ કાઢાં છૂટી,
જાઓ મારા જોખંદે છૂટી. ઓધવજી ૩
- પાશે પ્રીત કરી પહેલી, ગોરધનનાથ ગયા મેહેલી, વધા
મહી મોકલજી વહેલી. ઓધવજી ૪
- કુળજી શોખ થઈ શાલે, વાલો મારો મથુરામાં ચાલે,
તરછોડ્યા નંદને લાલે. ઓધવજી ૫
- માહા મહીને મારગડે રહેતાં, આંસુડા પાલવડે લોહોતાં,
કે રજની જાએછે રેતાં. ઓધવજી ૬
- ફાગણે રંગ રમતાં હોળી, સઘઁરો પહેરી ચરણીને ચોળી,
કે કુંકુ કેસરમાં રોળી. ઓધવજી ૭
- ચુંદડી મારી કેસરમાં રોળીએ, વસંતની વરણાગી ક
રીએ. બેલડીએ હરી વિના ફરીએ. ઓધવજી ૮
- એતરે ચોપ કરી ચાલીએ, કે હરશન કરશનનું કરીએ,
મથુરામાં મન ગમતાં ફરીએ. ઓધવજી ૯
- કે એતરે ચોત કરી ચુકા, કે હાંડે તન મારાં સુકાં,
નારીએ નીશાશા મુક્યા, ઓધવજી ૧૦
- વધશાએ વાટ જીએ ગોપી, માયા એના માખાપની લોપી,
કે પ્રીત કુળજીને આપી. ઓધવજી ૧૧

આવી આરા હાજી લેતા દહાડી, મથુરામાં રંગ રમતાં
 નાચી, તે કેમ ભુલ્યા ગીરધારી. ય્યોધવજી ૧૨
 જોડે જાદવને હસિયે, તારી મારી ક્રીધી રસિયે,
 કે હવે હરી ગોકુળમાં વસિયે, ય્યોધવજી ૧૩
 અશારે મેવલીયો ગાજે, તે તો મારા હૃદયમાં દાજે,
 લજ્યા રાખો મોહન ભલા જો. ય્યોધવજી ૧૪
 કે દીલાયો દહ ગયા હગને, મથુરામાં કપટી થયા જઈને,
 સ્વામી મારા ખજામાં રહીને. ય્યોધવજી ૧૫
 સરાવજીને શું કરીયે સજની, ગમે નહિ રાત દાવસ રજની
 પ્રીત પરેધેર થાય સજની ય્યોધવજી ૧૬
 ભાદરવો ભરજોખન નાચી, મારે ઘેર આંખા નહી વનમાળી,
 વાચી વાચી, હડું છું વાચી. ય્યોધવજી ૧૭
 વાલાજીની સોજે શેશતર નાચી, મથુરામાં ખુખી ધણી
 સોચી, વાસે મને મેહલી વીસાચી. ય્યોધવજી ૧૮
 કે આસોમાશે ય્યોધવજી આંખા, કે સંધેસો સ્વામીનો લાંખા
 કે રાખાજીને મનગમતા ભાંખા. ય્યોધવજી ૧૯
 ફરીફરી રાસ મંડળ રમીયે, ત્યાં મલ્યો નરસંધનો સ્વામી
 ગોપી સરવે આનંદ પામી. ય્યોધવજી નારે ઘટે હરીને

નંદલાલના મહિના

આવોની નંદલાલ રમવાને આવોની, નીરભે થપાછો નાથ-
 રમવા—ટેક.

કારતગ તો મેં ક્રેષ્ટે કહાડ્યો; ભર દરીયાને કાઠ-રમવાને ૧
 માગસર મહીને મારગડે મેલી, હવે હમારે કાણુ છે બેલી.
 ગીરધર વિના થઈ બેલી રમવાને ૨
 પોશ માસે જીવાણુ પ્રાણુ તનુધું; લોકડીયાની લાજ લોપુધું,
 સંસાર તાજ હરે હું રમવાને ૩
 માડા મહીને મંદીરીયાં સુનાં; હરિવિના આસનીયાં સુના,
 વાહાલાવિના જાપ છે જોખનીયાં. રમવાને ૪
 ફાગણે ફગફગતી હોળી; અગ્નિન ગુલાલ ભરાવું જોળી.
 વાલા વિના કાણુ ખેલે હોળી. રમવાને ૪
 ચર્ધતરે મન ચંતારે લાગી; સુતી સેજલડીમાં ઝખમીને
 જાગી, વાહાલાની લેહે લાગી. રમવાને ૫
 વર્ષશાખે વાવલીયારે વાપા, આંખ ઉઘાડી ચોપાશેરે જોયા,
 આંશું પાડી પાલતડે લોયાં. રમવાને ૬
 જોડ માસે જગજીવન આવે; વૈશ્ણવ સઉ વધામણી લાવે,
 વાલો મારો કુંધનવ કહાવે. રમવાને ૭
 અશાડે હું અળજારે નારી; જોખનીયું મારૂં જાપછે ભારી,
 પીયુના વચનને વીસારી રમવાને ૮
 આવાળુ તો સરવરીએ વરશે; નદીએ નાર ધણેરા ઢળશે,
 વાહાલો મારો કેમ ઉતરશે. રમવાને ૧૦
 ભાદરવો ભરદરીએ ગાળે; નદીએ નાર ધણેરાં ગાળે,
 વાહાલો મારો ન કુંધએ લાળે રમવાને ૧૧
 આશોમાશે દેવદીવાળી; લોક કરે સઉ શંભ સુઆળી,

વાહાના વિના કોણ જમેવાળી - રમવાને ૧:

રસિયાજીના મહિના

શ્રીગુરુ વદનમ હવને ચરણે લાગુરે રસીયાજી,
તેર માસ હરી ગુણ ગાવા મતિ માગુ હો રંગ રસીયાજી.
કારતક માસે કેમ ગપાછો મુકારે રસીયાજી,
પ્રાણજીવન પ્રભુ શી વાતે હું સુઝી હો રંગ રસીયાજી. ૨
સુઝીધું પણ દાસી દોષ સમાવોરે રસીયાજી,
મારા સમજો મનમાં કાંઈક લાવો હો રંગ રસીયાજી. ૩
અખમા જન અમે અવગુણ કેરી પાણરે રસીયાજી,
તોપણ નાથ નીભાવો ઝાલી હાથ હો રંગ રસીયાજી. ૪
જેઠી તેવી ફીકરી કહાવી તગાપીરે રસીયાજી,
દાસ દવાના પ્રીતમ મલ્યા જુધ્ધ મારી હો રંગ રસીયાજી. ૫
માગસર માસે મન મલવા અકળાયરે રસીયાજી,
પ્રીત તજી પીડા તે ક્યાંહાં કેહેવાય હો રંગ રસીયાજી. ૧
ખીચું સ્મિચું અંતર ભડકે લાગેરે રસીયાજી,
જંજલ છેદે કુંદ્રપના સર વાદે હો રંગ રસીયાજી. ૨
કુપ્પ દાવાનજ પ્રગટ્યો કેમ સેહેવાયરે રસીયાજી,
ધીરજ રાખું પણ ક્યાં લગી રેહેવાય હો રંગ રસીયાજી. ૩
વરેહ વીકલ થઈ કલ નપડે નિશ દીનમારે રસીયાજી,
તાલાવેલી લાગી મારા તનમાં હો રંગ રસીયાજી. ૪

નિર્યે પ્રાણુ જશે તલખી અહીં આવોરે રસીપાણી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણુ ખમાવો હો રંગ રસીપાણી. ૫
 પૌષ માસે રોષ રૂદ્ધી મુકોરે રસીપાણી,
 અખલાના આધાર ન અવસર સુકો હો રંગ રસીપાણી. ૧
 ઘણું પ્રગટ શું કહીએ સમજી લેજોરે રસીપાણી,
 વિન્નેગ પાખી દંડ ખાળે કાંઈ દેજો હો રંગ રસીપાણી ૨
 સ્ત્રીને તે દુખ નહી પતિ સસે મારેરે રસીપાણી
 તેથી કષ્ટ ઘણું પીડ મન ઉતરે હો રંગ રસીપાણી ૩
 એથી અધીકું હાવાં તે શું કહીએરે રસીપાણી
 અતુર સીરામણી અતુરાનું દુખ લહીયેહો રંગ રસીપાણી ૪
 જોખન આપ્યા મોર્યા સોક્ય સુખ માણેરે રસીપાણી
 દાસ દયાના પ્રીતમજી તક જાણો હો રંગ રસીપાણી ૫
 માહા માસે તો મારા સમઘેર આવોરે રસીપાણી,
 આ રૂતુમાં તો દંપતી લે સુખ લાવો હો રંગ રસીપાણી ૧.
 આગળથી અમો એમાં કાંઈ ન લહેતારે રસીપાણી,
 સીખવી સમજવીસું મેલ્યાં વહેતાં હો રંગ રસીપાણી ૨
 બહાલા યદને વહેરસું પોખ્યું આવુરે રસીપાણી,
 આવકું સીંઘે કચું જારે હતું જાવું હો રંગ રસીપાણી; ૩
 પ્રેમ પંપમાં કાંટો કપટી ન સારારે રસીપાણી,
 પ્રથમ થકી પોખી આવાં શું મારો હો રંગ રસીપાણી; ૪
 વરેહ વન્હિમાં ધીકું છું નિશ દાહાડો રે રસીપાણી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ મુજને કાહાડો હો રંગ રસીપાણી; ૫

ફાગણ કેસુ કુલ્પાં હું કરમાણી રે રસીયાજી,
 વનમાલી પીઠિ સિંચું ન પુર પાણી હો રંગ રસીયાજી ૧
 વસંત રૂતુ બહાલી સઉને લાગે રસીયાજી,
 તમ પાખી મુને ખાણ રૂદેમાં વાગે હો રંગ રસીયાજી; ૨
 અખીલ બુલાલ ઉડે કેસર રંગ ગોલીરે રસીયાજી,
 વિલસે સરવે પરસ્પર મુજ ઉર હોલી હો રંગ રસીયાજી ૩
 આ સુખની રૂતુ સોકયની સંગે સોધચરે રસીયાજી,
 ધુસકડે શવું તે અમારે જોધઝે હો રંગ રસીયાજી; ૪
 પ્રથમ થકી પ્રભુ સે ન નાંખ્યા મારીરે, રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ આ ગતી ધારી હો રંગ રસીયાજી ૫
 એતરે ચંદ્રકીરણ સૌને સુખકારીરે રસીયાજી,
 મુજ એકલડીને લાગે જટકારી હો રંગ રસીયાજી. ૧
 સુખકારી હતા તે સઉ દુખ દે છે રે રસીયાજી,
 જોધ જોધ સંભારી સુખ આંસુ વહેછે હો રંગ રસીયાજી. ૨
 કરે કાઠ શું કરમ તણે એ દાપ રે રસીયાજી,
 વઠ વદન નિજ દરપણપર શો રાપ હો રંગ રસીયાજી. ૩
 આ દાહાડા કપાં મુકયા હતા સંતાડી રે રસીયાજી,
 જોખન અવસર આવ્યો આપે કાહાડી હો રંગ રસીયાજી. ૪
 ન કેહેતા તે અમો જાણતા સાચુરે રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ કીધું કાચુ હો રંગ રસીયાજી. ૫
 વધશાખે વ્રજ સધળું સુનું દીસે રે રસીયાજી,
 જન જાત્રા પણ કોને જોધ મન હિસે હો રંગ રસીયાજી.

સરત સરોવર સુખાં આતક લેજિરે રસીયાજી,
 અકાર અંદ્ર વિના જગ ઉઝડ દેખે હો રંગ રસીયાજી. ૨
 વિતથું હોય તે સાચું એ પરમાણિ રે રસીયાજી,
 પીડા પ્રસવતણી વંઝ્યા શું જાણિ હો રંગ રસીયાજી. ૩
 વરેહ વેદના ધણી ઠઠણ સઉ દુખથી રે રસીયાજી;
 વેંઠે તે જાણિ કેહેવાય નહી મુખથી હો રંગ રસીયાજી. ૪
 રનેહ તણા ધા મનમ ધડા ન રૂઝાય રે રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમથી સુખ પાપ હો રંગ રસીયાજી. ૫
 જોઠ માસે સંહુ સરોવર સુક્યાં કેહેછે રે રસીયાજી,
 મુજ લોચન ધારા ન સુકી વેહે છે હો રંગ રસીયાજી. ૬
 ગ્રીષ્મ રૂતુના તાપે સઉ અકલાપરે રસીયાજી,
 પથન કુવારાથી તે સધ સમાપ હો રંગ રસીયાજી. ૭
 ગ્રીષ્મની ગરમી સીત વાયુથી વાય રે રસીયાજી,
 મુજ વરેહ વનિહ પવને વૃદ્ધિ પામે હો રંગ રસીયાજી ૮
 પપ ઉભયું તે છાટે નીર સમાપરે રસીયાજી,
 તાતું તેજ ગજે જાગ્ય ભડકો થાય હો રંગ રસીયાજી ૯
 પ્રેમ પાવકની પીડા સઉ દુખ આભગી રે રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ તમને વળગી હો રંગ રસીયાજી. ૧૦
 અસાડ માસે અતી જીંડું દુખ સાસે રે રસીયાજી;
 પંખીડા પણ મળીને માલા ઘાસે હો રંગ રસીયાજી. ૧૧
 મોને ઠહીએ ને ઠહે અદખાં ઠરીએ રે રસીયાજી,
 અંતર આગે ઠાંકવાં ધોડા મડીએ હો રંગ રસીયાજી. ૧૨

કાઠો કાઠ નેમ જાણું કરે આઈ બાધું રે રસીપાણી,
 તેમ વરેલું કાઠે કાળજી કાઠી આધું હો રંગ રસીપાણી. ૩
 ઉપરથી તન સાડે સઉડો દેખે રે રસીપાણી,
 બીતર ભડકો પ્રાણ પાતાનો પંખે હો રંગ રસીપાણી. ૪
 ને ભણિ તે મુરખ કહે એ વાતે રે રસીપાણી,
 હાસ હપાના પ્રીતમ કુખ સઉ ભાતે હો રંગ રસીપાણી. ૫
 શ્રાવણ માસ સરવડે વરસ્યો મન રે રસીપાણી,
 પાવસં રૂઢ શોભા ધઈ વૃંદાવન હો રંગ રસીપાણી. ૧
 વક્ષ વળગી વેલ છુટે નવ છોડી રે, રસીપાણી
 હૈવે માયી બેલ તો નાંખી તોડી હો રંગ રસીપાણી. ૨
 એક દિવસ આપણ ત્યાં વાતે વલગ્યાં રે રસીપાણી,
 ધનવરસો ભીજ્યાં પાણી ન થયાં અલગાં હો રંગ રસીપાણી. ૩
 એ પછી રાત સેહેવાઈ નહી ધણું કાંપી રે રસીપાણી,
 ત્યારે મુઝને ભઈ રૂદીપા શું માંપી હો રંગ રસીપાણી. ૪
 સંભારી તે સુખ કાળજી કાઠે રે રસીપાણી,
 હાસ હપાના પ્રીતમજી શા માટે હો રંગ રસીપાણી. ૫
 પ્રશ્નોત્તમ માસે તો આશ અમારી રે રસીપાણી,
 પુરો પુન્ય પરી જુઓ મન વિચારી હો રંગ રસીપાણી. ૧
 આતુર જન સંતોષ્યો સનમાન રે રસીપાણી,
 અપરાધ પાઈ આપો જીવતહાન હો રંગ રસીપાણી. ૨
 એક માસ આ પુન્ય દાનનો હાલોડો રે રસીપાણી,
 પ્રભુ પધરાવી સેત્રી કરે તાહોડો હો રંગ રસીપાણી. ૩

અવર રૂપ સેવાની અપાછે છે નહીરે રસીપાણી,
 પુરશોતમ પરણીને અવર ધટે નહી હો રંગ રસીપાણી. ૪
 પ્રાણી જશે પણ તમે વિના નહી બચ્યેરે રસીપાણી,
 હાસ રૂપાના પ્રીતમ અમે એ સમજ્યે હો રંગ રસીપાણી ૫
 ભારરવો ભરગાને અપદ્મા અમડેરે રસીપાણી,
 એક સમે હું આવી પાપલ ઝમકે હો રંગ રસીપાણી. ૧
 હું ખીની સુની ધન ગણ્યો આકાસેરે રસીપાણી,
 પીતાંબર આરાડી લીધી પાસે હો રંગ રસીપાણી. ૨
 રાધણી સુખ કાંઈ પ્રગટ નથી ઠેઠેવાવુંરે રસીપાણી,
 વિકલ પછે કહું છું નથી રેઠેવાવું હો રંગ રસીપાણી. ૩
 પામવ પાપથી કાલાવાલા કરીનેરે રસીપાણી.
 પગે લાગી કહું છું હું કરી કરીને હો રંગ રસીપાણી. ૪
 વરેહ દુખ નથી સેઠેવાવું હવે પછ આયોરે રસીપાણી,
 હાસ રૂપાના પ્રીતમ શું તબસાવો હો રંગ રસીપાણી. ૫
 અશ્વીન આંચો સરહ માસ સુખકારીરે રસીપાણી,
 વામ આંખલડી પણ ફરકે છે માયી હો રંગ રસીપાણી ૬
 રાસ રૂપાની રૂપ આવી તમે જાણીરે રસીપાણી,
 ભાલ ખીડાંથી ભાલનાં સુરંગ માનો હો રંગ રસીપાણી. ૨
 સરહ પુનમનો સપ્તર્ષિ ચંદ્ર પ્રગટશેરે રસીપાણી,
 તમશું રમતાં સઉ દુખ મારાં મટશે હો રંગ રસીપાણી. ૩
 કરૂણાનિધી છો માટે કરૂણા કરશેરે રસીપાણી,
 બહાની વીનતી તો રૂદ્રાચે ખરશે હો રંગ રસીપાણી ૪

આનંદ ઉપજ્યો ઉરમાં વાજગ વળિયારે રસીયાજી,
દારા દયાના પ્રીતમજી મુને ગળીયા હો રંગ રસીયાજી. ૫

કૃષ્ણજિવણના મહિના.

પ્રથમ ગણપતીને નમુ, સમરે સારદા મત;
ચુકી અનોપમ આપજો, ગાઉ હરીના મહીમાપદ;
કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે, જોઉ મહારા વાલાની વાટ;
વેલેરા વળજો ને વીકલા, સુનો જમનાનો ધત;
સુની મથુગાની વાટડી, કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે; ટેક
અસાડ આજ્યો હો રાખી, ગોહલા કરે ધનધોર;
અપધયા પીકે પીકે કરે, મથુરા જોલે છે જોર;
કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે, લીલો તે ચરણ પહેરીને;
ગન પામી છું ધીર, પરેહ ધણી મુજ વાપોયા;
નાળ્યા હળધર વીર, કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે;
વીજલડી અમકા કરે, લેવા મહારા પ્રાણ;
હુંક પડે વરસાતનાં, લાગે કામનાં પ્યાણ;
કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે; માસ ૧
ત્રાવણ વરસ્યો સરવડે, ભર્યા નદીએ નવાણ;
જમનાનાં નાર કેમ ઉતરશે, એવાં કહાં થકી વાહણ;
કૃષ્ણજિવણ કપારે આવશે.
હુંકાં ન સરજિ પંખણી, મથુરાગારે જત

દરશન કરવા દયાળના; બુણ ગોવીંદના ગાત;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે
 જનમ તણો દીન આવીયો, રોહીણીનેરે જોગ;
 વરત કરી અમે માગશું, એહવા હરીસુ ભાગ;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે. માસ ૨
 ભાદરવો ભલી પેરે ગાજીયો, ગાજ્યા સાહેર નીર;
 કૃશ્ણ વીના રંગ મોહોલમાં, કેમ રાખ્યો ધીર;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે.
 સુરત ભુલી સ્વામની, નાત્યા નંદકીશોર
 અખળા પદ અમે શું કરીએ, નહી પુનઃજનનું જોર;
 મેહોલીઆ હું તને મોકલું, જોતાં જન હરી પાસ;
 વીનતી તું કરજો વરાણવી, પૂરો અખલાની આશ.
 કૃમજીવણ કપારે આવશે.
 આશો માસે તે દાવાન ડી, સીજો પુનેમનો મેદ;
 રાસ રમાડ્યા રંગસુ, શું બુઢ્યા ગોવીંદ;
 કૃમજીવણ કપારે આવશે.
 રતન તણારે દીવા ખજે, ગોપી રંગમાં ગાય;
 તાલ વજડતા ત્રીકમજી, ઉલટ અંગ ન માય;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે.
 સ્વામ વીના હુંતો શું કરે, શેભીતા શણગાર;
 દીવાળી દુખમાં ગઈ, કૃપા કરોને મોરાર;
 કરાણજીવણ કપારે આવશે.

કરનજીવણ કપારે આવશે; ભણ્યું આવશે ઘેર;

વેરણ માયી વીખાત', ભભાં સાધ્યાં છે જોર;

કરનજીવણ કપારે આવશે.

કેવ દીવાળી હું શી કરું, દીપક મંપક હાર;

મંદન વાએ ઝોપે ધણું, નાખ્યા જુગનો આધાર;

કરનજીવણ કપારે આવશે.

હુંસને શરેવર ધણાં, સરેવરને નહી કાઠ;

એવું ભણીને મહારા નાથજી, ગોકુળ સામુરે જોય,

કરનજીવન કપારે આવશે; માસ ૫

માગશર માસે મહેલી ગયા, કમળાનારે કંપ,

મથુરામાં જઈને માહાસીઆ, કુખજ નારે મંત;

કરનજીવણ કપારે આવશે.

માર પાકારે મેધને, જિંઝો મરીનેરે પહાડ;

એમ શું કર્યુરે સામળા, રાંક સાથે શી રાહ,

કરનજીવણ કપારે આવશે.

જોમંન આંખો મહોડીઓ, કેમ જળજો જાલ;

ભાગી વીના ભાજન કરા, જાણજો મન માહ;

કરનજીવણ કપારે આવશે

માસ ૬

પાસ માસે પીઠ ન આશીયા, રૂદે કઠણ કઠોર;

નવ નેજા પાણી મટે, પથર ન ભીંજે કોપ. કરનજી

માસી માયી ખાલીને, મામો માર્યો કંથ;

એમ તમે અમને મારીયા, વંનમો વળડો વંસ

દીપકને ભરતજી દેખીને, એવા કુલ;
પ્રથમ પેઢી પ્રીતડી, મેઘે પામે શું મુલ
કશનજીવણ કપારે આવશે. માસ ૭

માધ માસે મન મડારે, મીત મધ્યું મગડોળ,
રૂપ મ સુંદર ધણું સાંભરે, ખીન સાંભરે બાલ,
કશન નામી શી ગોવરધન કર ધર્યા, પીધો દાવાદળ;
તેરે પ્રતાપે અમને આશછે, બહાલા બાલોને કર,
કશનજીવણ કપારે આવશે.

ફાગણ કુલ્યો કુલડે, ખરીપા વડના પાંન
એવું જાણીને મહારા નાથજી, પેઢેસે દેતારે માંન;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

ફાગણ તરૂં ધી ધણી, નાળા દીન દયાળ;
મોતીની ધાળ વધાવીને, કંઠે આરોપતી માલ;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

કેશર કેશ છાંટણા, કરી આવે જડુરાળ
અખીલ ગુનાલ ઉડે ધણું, રંગ રેલ મચાપ.
મધતર માસ મંતામની, સુના લાગેરે દીન,
એપક વરણીરે કામની કુબંધ દીસેરે તેન;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

જીમી મડારે રંગ મહોલમાં, જોઉં મારા વાળ નાટ;
પડવું વીચારે તે પ્રેમદા, ટાળવાને ઉચાટ;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

કુલ અપઠના ચોરસાં, લાજે સરવ સગાન;
કાપલ જામે કોડશું, જોકુળ નાળ્યા કહાન;
કરનજિવણ કપારે આવશે.

વધશાખ વીઠલ વીના, વૃંદાવન શું કામ,
જમનાને તીરે હે સગી, ના આળ્યા મુંદીર સ્થામ;
કમજિવણ કપારે આવશે.

વાપરા વાપારે વધશાખના, માહે અંદન વાપ;
જો અંગ અડે માહારે, પ્રાણ ત્યાંધારે જાપ;
કજજિવણ કપારે આવશે.

જાવ જાવંતરીના ચોરસાં, કુલ્યાં કેસર અપાર;
ચારે મુખે ભમરા ભમે, જોવા આળ્યા મોરાર;
કજજિવણ કપારે આવશે.

જેઠ માસે જાવય વિના, જેવી માંછલી જોઝ;
જો જળનીરે જાહાર, કરનજિવણ કપારે આવશે.
એક દીવશ અહીંયાં રહી, જાજો જાહનાથ;

ભુલારે પડસો ભુદર, અમો આવશું સાપ;
કરનજિવણ કપારે આવશે.

ઝારે નથી માહારા નાથજિ, નાળ્યો દુખનારે અંત;
કાનો ઉઝ્યો કાનો આપગ્યો, ગથુરા રહેજોરે અંત;
કરનજિવણ કપારે આવશે.

કહણ વચન રાધા તણ્યા, પહોંઆ કરનની પાસ;
પ્રેમે પ્રભુજિ પધારીયા, પુરી અળજાની આશ;

કરનજિવણ ધેર આવીયા.

કરનજિએતો પુરીયા, રાખાનારે કોડ;

ને ગાય તેના પુરજો, મનેરથ રણછોડ;

કરનજિવણ ધેર આવીયા.

શામળિયાના મહિના

ઠારતક માસે કંઈ અતી કલપાંત, પ્યારા પાતળીયા;
 તમ ગયે નથી મન રે'તું માંહે ચાલન શાણા શામળીયા. ૧
 સેજલડી સુની સુળી સમ ભાશે પ્યારા પાતળીયા;
 આ દુઃખ કેરા દીવસડા કપારે જાશે શાણા શામળીયા. ૨
 મેડી મંદીર મસાણ નેવાં લાશે પ્યારા પાતળીયા;
 દુખડાની વાતો હાપુ છે આશે શાણા શામળીયા.
 ચિરજ ધરાતી નથી હવે કંઈ હાથ પ્યારા પાતળીયા;
 શરણ મહોં ખુલાખી કેરા નાથ શાણા શામળીયા. ૪
 માગસર ગહિતે આવે નહીં કંઈ મન પ્યારા પાતળીયા;
 પિરહ તાપથી તાલાવેલી તેન શાણા શામળીયા. ૩
 મન માંહે અતિ આપ વિના મુંઝાય પ્યારા પાતળીયા;
 તમ આવે શીવિલ્લા સરવે થાપ શાણા શામળીયા. ૨
 દિન દુકા ને રજની મોઢી થાપ પ્યારા પાતળીયા;
 આ અવાસમાં એકલડાં દીન કપમ જાપ શાણા શામળીયા. ૩
 ઉઠી આવું જો હોય પીડમાં પાંખા પ્યારા પાતળીયા;
 ખુલાખીના એ સ્વામી શરણ રાખા શાણા શામળીયા. ૪

પાસે રોશ ધરો શું અબળા ઉપર પ્યારા પાતળિયા;
 મહેર કુંદક આણી મનમાં કૃપા કર શાણી સામળિયા. ૧
 વહેતી મુઠને મુંઝી ભરદસીઆમાં પ્યારા પાતળિયા;
 આ તારનાર તમે વીણ કોણ ધનશામા શાણી સામળિયા ૨
 ગુણ નાગર તમે કાવો મનુરસજાણ પ્યારા પાતળિયા.
 અબળા અવગુણ તણી અમે તેા આણી શાણી સામળિયા. ૩
 જોરશું અબળા કેરૂ જગદાધાર પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના રૂપાંમી કડીએ પોકાર શાણી સામળિયા ૪
 મહા મહિને મસ વિરહવેદના પામું પ્યારા પાતળિયા;
 આ દીનાનાથ જીવો દાશીના સામુ શાણી સામળિયા. ૧
 વાંક પડેલા હથે ધણી અમ માંહ પ્યારા પાતળિયા.
 તોપણ નીભાવીને ઝ.સો ખાંહ શાણી સામળિયા. ૨
 તમે ચિના સુના પડિયા ચણગાર પ્યારા પાતળિયા;
 મુંઝી પડી ગઈ શોક થકી ઉરમાળ શાણી સામળિયા. ૩
 પળ પળ ગણતી મારા વિત્યા છે માર પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના રૂપાંમી નઘી કુંદ આધાર શાણી સામળિયા. ૪
 ફાગણમાં નર નારી ફાગળ એસે પ્યારા પાતળિયા;
 ભિન્નધ જતે કેસુડાને ફેસે શાણી સામળિયા. ૧
 નર નારી નેહથી ભરી પીચકારી પ્યારા પાતળિયા;
 છાટે રંગમાં હર્ષ ધણી ઉર ધારી શાણી સામળિયા. ૨
 ભરછ ગપાં છે ધણી અખીલ ગુલાસે પ્યારા પાતળિયા;
 હસી તાડણી તાંજી કુંપને આસે શાણી સામળિયા. ૩

રમા પતી કુંઘ શેષ હૃવેજ સમાવે ખારા પાતળિયા;
 બુલાખીના બળવંતા સ્વામી આપે શાણા શામળિયા. ૪
 ચૈતર મહિને મમકે માંડે મિત ખારા પાતળિયા;
 તમ વીગર બળી જાય માંડે બીલર શાણા શામળિયા. ૧
 જાદવ જોરે કહે કેટલું અમારૂં ખારા પાતળિયા;
 આમય મોટા આપ તણા ઉર ધારૂં શાણા શામળિયા; ૩
 ઉનારતાં આ ઊંડા કુપમાં અમને ખારા પાતળિયા;
 હયા ન આવી કુંઘ દામોદર તમને શાણા શામળિયા. ૭
 કોઈ વાતથી મનકું નયી રિઆતું ખારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી તમ વિશ્વ કુપ પાતું શાણા શામળિયા; ૬
 વેશજે જોઉં વીઠલ વાદ તમારી ખારા પાતળિયા;
 શામ સદા સંભાળ લિજેજ અમારી શાણા શામળિયા. ૧
 મુકી જતાં એકલડી હયા ન આણી ખારા પાતળિયા;
 ઉગારી હયો નિજ દાસીને દિન જાણી શાણા શામળિયા. ૩
 કુપ દાહજાં વેઠું અપરંપાર ખારા પાતળિયા;
 મુના પડ્યા છે તમ ત્રિણ સૌ શાણગાર શાણા શામળિયા; ૭
 ભરદરઆમ્ર મુજને વહેલી રહેલી ખારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી તમ વિશ્વ કુલ જલકે શાણા શામળિયા. ૪
 જોઈ માસમાં જગજીવન ઘર આપે ખારા પાતળિયા; ૧૦
 ખેમનીજ પત્ની તે પિઉ ઉપજવો શાણા શામળિયા. ૧
 બરશી પેડા અઘડીક બહુ પકવાન ખારા પાતળિયા;
 લક્ષણવંતા લાગે જોર સમુદ્ર શાણા શામળિયા. ૩

ક્રમળ લાગે નહી કાનને ગાન પ્યારા પાતળિયા;
 તુલી તમ વિણ ભાન થઈ એ ભાન શાણા શામળિયા ૩
 સુરજ વીગર કમળ નેમ સુકાય પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી દાશી કુખિ ખાપ શાણા શામળિયા. ૪
 અસાડ મહિને આંખ નદાએ પુર પ્યારા પાતળિયા;
 આ પ્રાણે કાપલ ટકીકા કરી અધુર શાણા શામળિયા. ૫
 નટવર આપ વિના જાણી નિરાદીન પ્યારા પાતળિયા;
 હરજીવન અતિસે અધાએ અહીં ખીન શાણા શામળિયા. ૬
 અંધ તરૂએ કેરી ઝોલા ખાપ મોટી, પ્યારા પાતળિયા;
 મેજ ધોર શબ્દ શુભ ગાયન ગાય શાણા શામળિયા. ૭
 વરજીવન વીરહની પીડા જાણી પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી સુખ દિનમાં આણી શાણા શામળિયા. ૮
 શાવણ મહિને શીવ પુન્યએ થાપ પ્યારા પાતળિયા;
 કલપાંતે કરી કાયા મુજ ગણિ જાપ શાણા શામળિયા. ૯
 મેળા મેટા મેટા જહાર ભરાય પ્યારા પાતળિયા;
 તે જોવાને લોકો સરવે જાપ શાણા શામળિયા. ૧૦
 વામ આંખ ફરકે છે વીઠલ ખાસી પ્યારા પાતળિયા;
 ઉતાવળા પરં વજો હવે ગિરધ્વની; શાણા શામળિયા. ૧૧
 આજકાલ કરતાં વીત્યા દશ માસ પ્યારા પાતળિયા;
 કરો બુલાખીના સ્વામી કુખ નાશ શાણા શામળિયા. ૧૨
 ભાદરવે પીડા પામુછું ભારી પ્યારા પાતળિયા;
 ભારી હવે ત્રીકમ સંધા મેંધરી શાણા શામળિયા. ૧૩

- સોના સોગડીયો અપડાએ સહુ ઠાર ખારા પાતળિયા;
 ઠાપ્યા રહ્યા છે પાસા પ્રહણાખાર શાણા શામળિયા. ૧
- કુપ્પ ફરિયામાં દામોદર હું બુકું ખારા પાતળિયા;
 કુસળું શું મેં એવું કત કુકું શાણા શામળિયા. ૩
- નેતું બાણું આવું મેં નાથ ખારા પાતળિયા;
 બુજાખીના સ્વામી રાખો તમ સાથ રાણા શામળિયા. ૪
- આસો માસે સરવ મળિ સાહેલી ખારા પાતળિયા;
 ગરબા ગાયે વીંટલ મૂક વળી શાણા શામળિયા. ૧
- દિવાલગિરીએ ધરધર દીવા પાથ ખારા પાતળિયા;
 મુકતાફળના સાથિયા ઓઠ પુરાય; શાણા શામળિયા ૨
- દાખીને તે દોઝે માંડે દીલ ખારા પાતળિયા;
 હવે ખમાવાની હરજી નથી દીલ શાણા શામળિયા. ૩
- ધેર વળો ગોવરધન ગોપીનાથ ખારા પાતળિયા;
 બુજાખીના ભોયે સ્વામી ભિડિ પાથ શાણા શામળિયા ૪
- પુરસોતમમાં આવ્યા પુરસોતમ ખારા પાતળિયા;
 મુજ મોઢે બહુ વેઠો આપે મમ શાણા શામળિયા. ૧
- કાંચન કુંડીમાં ઉકાળ્યા નીર ખારા પાતળિયા;
 ઓળિ લજ્જે નવરાત્રું જડુ બીર શાણા શામળિયા ૨
- રાંધ્યા રૂડાં મેં શાકપાક પકવાન ખારા પાતળિયા;
 બાજઠ ખેસો બહુ નામી ફરિશ્તાન શામળિયા ૩
- જમી અને આપ્યા વસુપારી પાન ખારા પાતળિયા;
 ભગ્ગી ભાવના બુજાખીના ભગવાન શાણા શામળિયા ૪

ગાંધીનાવિરહ મહિના

બહાણાપર જાણી વળિ વળી વાસી, ગુણી ચેર આવોને
ગીરધારી ૭૩

કરતકે કેશવ કેમ કરીએ, બધે યોગતાં તમને કરીએ;
કપા કાંઈ કંઈ ઉરે ખરીએ; બહાણા ૦ ૧

આગથારે માસે ઉચ્ચાલ મસ થાયે, બળે દાલ વીરહની દાહે;
આને વાત કાણને કહેવાયે, બહાણા ૦ ૨

પોશે હું પુરાણ કુખ પામું, જાડવ જીવો દારી તણા સામું;
વિના તમ કપાં જઈ સુખ પામું. બહાણા ૦ ૩

ખાહે માંડે મનહું મુંઝાએ, બળે દાલ વીરહની દાહે;
આતે કુખ કાણને કહેવાયે, બહાણા ૦ ૪

ફાગણ માસેં ફરે તમ વિણ દેલી, મારો તમ વીગર કુણ બલી
હશે ફાગ નર નારો ખેલી. બહાણા ૦ ૫

મૈતર મહીને ચિત મરું ચયરે, માંડે તન તમ વિચરે થયરે
વજો હવે વીઠલ વર અતરે. બહાણા ૦ ૬

વૈશાખે તે વીઠલ ઘર આવો, કરી હેત દાસીને બાલાવો;
નિકર મને માસીને જાવો. બહાણા ૦ ૭

જેઠ મારો જીવડી જાડો, પ્રીતમ પાણ પાણ્યું જાડો જાડો;
નયી કપડી કર્યું કુખ કળરો. બહાણા ૦ ૮

અષાઢી નહી મારા આબા, કાંઈ નહી સંદેશા કાબા
કુટીલ કંઈ કુખજાને જા. બહાણા ૦ ૯

આવણ મહિને શોક ન સુઝાયે, આપી દાસી વિરહથી પીડાયે

સામળીનાં છ કડીયે હવે શાહે ૦હાલા ૦ ૧૦
 ભાદરવે તો ભરજોળન મારું, બારપ જપકપમ દાલડું કારું;
 મારું દુખ કાણને ઉમારું. ૦હાલા ૦ ૧૧
 આશો માશે આવી દીવાળી, યજો ધર હવે વંદમાળી.
 દામોદર દુઃખ સારવે ટાળી. ૦હાલા ૦ ૧૨
 પુરશે તમે પુરણ પ્રીત ધરી, મારે ઘેર આંખ્યા આજ હરી;
 યુગાળીના શ્વામી કપા કરી. ૦હાલા ૦ ૧૩

પ્રીતમ પ્રયાસ વિયોગ

સખી કારતક મહિને કંથ, વિદેશ સીધાવિધા;
 કહુ કોના આગળ આ વાત, ત્રિવિધ દુખ આવિધા. ૧
 ૦હાલા મઠીને વાશ્યાં જોર, ન મેહોર કાંઈ કરી;
 યુગાળીના શ્વામી આવો ઘેર, સહુજેર પરહરી. ૨
 સખી માગશર મહિને મુજ, તપે તનડું બળે;
 શમ વિના ન પડે સુજ કે ગાન મારાં ગજે. ૩
 દીન દુકા ધરીને આજ, રજનિ જોડી પાપ છે;
 યુગાળીના શ્વમી તમ વીણ કાપા ભિન્નપ છે. ૪
 સખી પાસે તજીને શ્રીત, પ્રાણ મમે પરહરી;
 માંડી માહરા દુખની વાત, કાને હવે કહું હરી. ૫
 હું તે પાવણી કેવી પૂરી, બધે રંધ લીધમે;
 યુગાળીના શ્વામી વીણ મારે ધડો-આધિજીવને. ૬
 સખી માંડા મઠીને મેં આપ, સાં પાપ કર્યાં હરી;

- સપ્તી કંપ પળીને પંચા, કપારે દુઃખ ટાળશે. ૭
- શવરાબ્યાં હસે મેં બાળ, અરેરે અનાથને;
- જેથી લીલોગ પડિયો મારે, બુલાખિના નાથને ૮
- એમે ફાગણમાં સહુ ફાગ, મારે મન આગરે;
- ભલાં બધાએ કરા ભાગ, મારે આશ્વરાગરે. ૯
- લીજી લીલભ વરેહ દુઃખ, અતીસે થાય છે;
- બુલાખીના સ્વામી તમ લીજી જીવલડો જાપ છે. ૧૦
- સપ્તી એતરે માંડે મીત, ચોટ્યું પતી પાસરે;
- સપ્તી કે દાડે કંઈ પ્રીત, આવે અવિનાશીરે. ૧૧
- મન મગવાને કાળે મુજ, માધવમાં ભમે ધણું;
- બુલાખીના સ્વામી લીજી કેમ, કહેને ગમે કાણું. ૧૨
- સપ્તી વૈશાખે વળ્ય, વૈન, વાલમ કપારે આવશે;
- તરે ત્રીકમ લીગર તંન, શાતા કપારે ધશે ૧૩
- મારા ખારા ખરીજો જવાલ, અચુક હવે આવજો;
- બુલાખી ના સ્વામી કાંઈ સાય સંદેશો કાવજો. ૧૪
- સપ્તી જોડે ન જાંવે મન કંપે કાપા માહડી;
- કપારે વળશે લીલારામ કહેને સાહેલડી. ૧૫
- પતી લીગર લીડા પરમ, પામું બેન સર્મની;
- બુલાખીના સ્વામી ગયે કાંઈ કેવાંની ન કર્મની. ૧૬
- સપ્તી અશાડે આવ્યાં પ્રેર, બહાસો વરપા ફરરે;
- અપ્પે મોર દાદુર મધુર, હુંને થઈ ફરરે. ૧૭
- લીજી વૈજી ઉરમા લાલ, કહે કુણું સાહેરે;

બુદ્ધાપીના સ્વામી વીણુ બામી અતરમા ભાહર.
 સખી શ્રાવણ મહીને સ્વામી તણી જોઈ વાટડી;
 તપે વીરહ તાપે તંન, હવાઈ ગઈ છાતડી. ૧
 શીવ પુનમનો આ માસ, પ્રીતમ ગયા પરહશી;
 બુદ્ધાપીના સ્વામી કાની સાથ, જઈ ગોઠો ફરી. ૨
 આંચો ભાદરવો ભલી રીત, જોવન ભરખપહે;
 દીન દીન બહાલાન ઉમાઠ, અંતરમાં થાય છે. ૩
 નયી ધીરજ ધરાતી સેરા, કાને વાત કીજીએ,
 બુદ્ધાપીના સ્વામી વીણુ, લાવો કાની સાથ સીજીએ. ૪
 સખી આંચો આસો માસ, સાંસી પડતો નયી;
 મળી ગોરીઓ જરખા ગાય, દીવાળી દીપતી. ૫
 એથી પડવું પ્રીતમ વીણુ મન, દહન દીબ થાય છે;
 બુદ્ધાપીના સ્વામી વીણુ, ભુવન આ ખાવા થાય છે. ૬
 પુરશોતમે પુરણ પ્રીતે, પ્રભુ ઘેર આવીયા;
 બહાલ આજીને ભરી થાળ, મોતીડે વધાવીયા; ૭
 ભેટી ભુદરજીની સાથ, મહો દીન હાપરે;
 મગધા મુજને બુદ્ધાપીનાથ, સોંપો સખી સાધરા. ૮

આજ્ઞાના મહિતા

કારતકે ક્રમ કોડમણા, શીજો પુનમનો ચંદ.
 રામ શીયાજો માવડો રે, પ્રભુ શું આપ્યા પરદેશ;

આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં શુંએ કરેશ મોરી,
આણાં નેવડાં ધામ્મો, આણાના નથી ચોરતા;

મારે નજરે નોમાના કોડ, આણાં મોકલને મોરાર ૧
માગસરે મેલી ગયા રે, પ્રભુ મેટ્યાં માસો મારા.

વેસો વળતે વીઠભારે, કંઈ વેગે કરતે વાત;

● આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૨

પોસ મહીને પરહી રે, પ્રભુ પ્રીતે આલ્યા જાપ,
નવી નારી શું મન મોહું, ત્યારે અમથી સરયું કાજ;

આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૩

માહાએ માધવ સાંભર્યારે, પ્રભુ સાંભર્યા શ્રી ભગવાન;
સૈયર સંદેસો મોકલેરે, બનીઓ આળ્યા જુરુપ,

આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૪

ફાગણ ફુલચો ફુલડે રે, કંઈ ઘેર ઘેર ફાગ ગવાય.

આછા સાળુ પરણેરે, કંઈ ઉડે અબીલ ગુલાલ;

આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૫

ચઈતરે ચીંતા નવ ટળી રે, માંડે ચીતડું બાકુળ થાય.

મહીમરયું પાસે નહી, ત્યારે છોછુ કેમ રહેવાય;

આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૬

વઈશાએ વંન મોરીઆં રે, પ્રભુ મોરી દાઢમ દ્રાપ

કોપલડી ટોકા કરે, ત્યારે બેઠી આંખલી ડાળ;

આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૭

જોઠ હુનાળો તપે ઘણી રે, પ્રભુ ધરમા કેમ રહેવાય

- ડાઘે ગુંથુ રીજગો, ત્યારે કાને ઢોળુ વાપ;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૮
- અસાડે ભસે ગાજીઓરે, કંઈ ગાજીઓ ગોર ધંભીર
 યોદશ અમકે વીજળી, પ્રભુ એકે ન આધાર;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં ૯
- ગ્રાવણ પરચો સરવડેરે, કંઈ નદાએ વહે ભરપુર.
 આગળ ખેડેની શંખધા, પછવાડે નંદકુમાર;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૧૦
- ભાદરવો ભસે ગાજીઓરે, ભાદરણી સેડેરે જાપ
 અવળા કુળજી ઘેર નહીરે, વાટ જીવે ધરનાર;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં ૧૧
- આસો અંગે સરૂપીયારે, ખેની યો આળ્યો કહેવાપ.
 સૌપર સંદેસો મોકલરે, ખેડેની યો આળ્યા જફુરાપ;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૧૨
- સોના કેરં મારં ખેડલું જીરે, રૂપલા ઉઠાણી હાથ
 સારોવર પાણી સંખધા, ત્યારે કંઈ ઉભા ઠાન;
 આણાં ના આળ્યા મોરાર, આણાં આણાં શુંએ કસે ગોરી
 આણાં જોવડાં યાએ, આણાંના નથી ઓરતા;
 મારે નજરે જોવાના કોડ, આણાં ના આળ્યા મોરાર. ૧૩
- ધુપડીપાળી માડી વેલડીરે, કંઈ ઉતરી સારોવર પાર.
 કોણ કોણ આણે આવશે, મારે સસરે દીપરને જોડ;
 આણાં ના આળ્યા મોરાર, આણાં. ૧૪

- અવળા કમળ નય આબ્યા, ત્યારે હું રહી પમ હેઠ
 લયોગ સોપારી બધી બપાં, એજમીએ ઉઠી લાય;
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૫
- સાસરવાસો સળી ગયો, લાડુમાં પડીયા જીવ.
 છાપલતો બેસી બપાં, મારી ચુંદડીના રંગ જાપ;
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૬
- ઠાળી અતલસનું ઠપકું, સીવડાવ્યું શુકરવાર.
 મેરચું નથી પાણુ પેરચું, મારા દાદાને દરખાર;
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૭
- સરારા માથે સદા પડી, સાસુડી ડશીયો નાગ
 જોઠ માથે વેઠ પડી, જોઠાણી જમનું ખાણ;
 આણા ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૮
- દીપરને આવી દીકરી પરણાને ના આવી સાન.
 નણ્યદાને વાશી વળણું, પાડોશાણુ તરીઓ તાવ,
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૯
- સોના તે કેર મારે બેડલુજીરે, રૂપલા ઉઠાણી હાપ,
 સરોવર પાણી સંચર્યાં, ત્યારે કાંઠે ઉભા કાન;
 આણાં આબ્યારે મોરાર, આણાં આણાં શુંએ કરે ગોરી.
 આણાં જોવડાં ધાઓ, આણાંના નથી ઓરતા;
 મારે નજરે જોયાનું કોડ, આણાં આબ્યારે મોરાર. ૨૦
- ધુધરીયાળી મારી વેલડીરે, કંઈ ઉતરી સરોવર પાર.
 કોણુ કોણુ આણે આવીયું મારે સરારો દીપરને જોઠ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૧

હવેગ સોપારી અતી ધણાં મારી એળચી ખીજી હાવ.

સાસરવાસા સમા કરો, લાકુડે અડખા બદામ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૨

છાપલ તો મારે અતી ધણાં મારી મુંદડી ખીજી હાવ

સાસરવાસા સગ કરચા, હાકુના ઉતરચા જીવ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૩

રાતી અતલરાતું કાપકુ, શીવડાલું રવીવાર.

પેરું નથી પણ પેરશું, મારા સસ્કરને દરખાર;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૪

સાસુ મારી દેવડારે, કુંડ સસરો શી ભગવાન.

જેઠ મારો દરખારી, જેઠાણી ઘર પ્રધાન;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૫

દીયેરને આળ્યો હાકરો, પરણ્યાને આવી સાન.

નાંજી સાસર વાસણી, પાંચેશણ મપુરશુભાણ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૬

હાલાજીના મહિના

કારતગ મારી મુંડી મયા કુંધરે, સખી મુને;

હુંને જોઈધું પિયુજીનો પંધરે, પળે પળે;

વરેહ વાષે ગાતાં ગુણ મંથરે, રાધા ઠહે;

શહિયર માહાડીરે, વાલમજી ઘરના આઠ્યાજી સખી૦ ૧
 માળસર માસે મંદિર ખાવા ધાયરે, સખી મુને;
 મુને કપડુંએ કશું ન શોહાયરે, વાહાલા વિના;
 મારે પલક કલ્પસમ ધાયરે, કાંને કહું. સખી૦ ૨
 થોથ માસે પીયુજી પરદેશરે, સખી માહરા;
 હુંતો એકલડી કપમ રહેશરે, આ રત્નમાં;
 મારે જોખન ખાજેવેશરે, કુલ્યું જોની સખી; ૩
 માહે મન મળવા અકળાયરે, અલખેલાને;
 લાંકયું ધોકે કાળજનાં કહેવાય, દુઃખ કોઈને;
 માહારાં રાત દીવશ રેતાં જાયરે, વાહાલા વિના; સખી૦
 કામજી અખીલ ગુલાસે રંગ રાજીરે, કેસર ઉડે;
 સામળીયા વિના સુગી પડે ટોળીરે, સાહેલીની;
 મહારે હૈયે પ્રગટીછે હોળીરે, અખીની સખી૦ ૪
 મૈતરે મંદ્રમંદ્રિકા કુલી રહીછે વૃદ્ધવનમાં;
 વેલ વૃદ્ધાલતા રહી જૂલીરે, જુમનાજીમાં;
 માહારે જોવાનું સુખ ગયું ઉલ્લીરે, પ્રીતમ પાજે; સખી૦
 વૈશાખ વૃજ સુનું સહું લાગેરે, વહાલા વિના;
 મુને વરેહનાં ખાજી ઉર વાગેરે, કાંને કહું;
 માહારે એ દુઃખ કોઈથી ન ભાગેરે કરજી વિના; સખી૦
 જઠ માસે જવાળા મણી લાગેરે, કાલજમાં;
 વહાલાજીએ સોકપ કરી છે સોમાંગેરે, સુણતાં સખી;
 આપજી સર્વ ઠરયાં નિર્ભગીરે, નટવર વિના. સખી૦ ૮

આપાડ માશે ગગન ધન ગાનરે, રાસવ મુણિ;
 મોહન પાણે માં મગ દાનરે, કોને કહું;
 હું પીડાઈ પ્રભુ નવ બાનરે, વૃષારૂં સખી૦ ૯
 આગળ મસે રાસવે વરસેરે, સખી માહારે;
 મન મગવા તે ધણું તરસેરે, મોહનજીને;
 દોઢોદશ આહાણુ કયું નવ દીસેરે દામોદરજી. સખી૦ ૧૦
 ભાદરવે ભલી વીજળી અગરેરે સખી જીને;
 શોભા જોતાં આંસુમાં ઢળકેરે, કાજળ ધીકે;
 જાણે પ્રભુનું પીતાપર ઝળકેરે એવું દીસે. સખી૦ ૧૧
 આશ્વન માસે તો રમવાને રાસરે, બહાલા આંખા;
 વાહાસે પુરી રાહુ પ્રેમદાની આસરે, આનંદ વાંચો;
 ગુણ ગાય દયો કૃષ્ણનો દારારે, જોડી કર;
 સૈવર માહારીરે વાલમજીધેર આંખા. સખી૦ ૧૨

શીવશંકર ભોળાના મહિના.

કારતકે કીરતી બહુ કરીએ, ભોળા તારૂં ધાન રૂદે ધરીએ
 ભોળા પકી ભવસાગર તરીએ, આવોઆવો શીવશંકરભોળા
 શ્રીર. સોડે કુલડાના તોરા, આવો આવો ૧
 હાથમાં ભભુતના ગોળા. આવો આવો ૨૬.
 માગસારે માહા મંગળકારી, ભોળે સીધે લીધી છે તાળી;
 ભોળા તારા મુખપર જાળી વારી, આવો આવો ૨

પાસે તો પ્રાણુ થકી પ્યારા, રૂઢે થકી નવ રહે વિસારમા;
 શંકર મારી આંખોથી પ્યારા. આવો આવો૦ ૩
 માહા મહીને વસતપંચમી આવી, ગવરી તો ગુલાલું હું લાવી;
 ભાળાને તો મન ગંગા અતી ભાવી. આવો આવો૦ ૪
 ફાગણે ફાગ જેલું હરશું, યામ મોરી માપા લાગી તમશું;
 આવો હોળી જેલું શંકરશું. આવો આવો૦ ૫
 ચંદ્રતરે ચીત ચરણે લાગ્યું, ભાળાનેતો નીત નીત સંભારું
 શંકર મારા રૂઢિયામાં રાખુ. આવો આવો૦ ૬
 વધ/શાએ વાર લાગી તમને, નરખપાનીતો હોંસ ધણી ઉમને;
 ભાળા સંભુ શું કરીએ તમને. આવો આવો૦ ૭
 જોડે તો જુગતી ખની સારી, નારી પહેરી કાસંજા સાડી;
 જટામાં તો ગંગ વશે પ્યારી. આવો આવો૦ ૮
 અસાડે ગગન ગરજ ભારે, મોરલીઆતો વણુ ટઉકરે
 શંકર મારે કરમે લખ્યા ભારે. આવો આવો૦ ૯
 શાવણે શીવની ખની શોભા, ચાલો જઈએ સોમેસર જોવા;
 શંકર મારાં ભવનાં દુખ જોવા. આવો આવો૦ ૧૦
 ભારવેતો ભાંગ તણા ભાગી, હરધ અંગે ઉભી આં શીવ જોમી;
 માહારી શુધ લેજો શીવ ભાગી. ૧૧
 આશોએ અંગ ઉડે અગની, ભાળા પિના કેમ રહેશે સજનીં
 કેમ જાપ દીવસ કે રજની. આવો આવો૦ ૧૨
 એ પદ કાઢએ નવ ગાયો, ભાળો સૌ સખિયાને મન ભાંચે;
 તારો ગુણ રણછોડે ગાયો. આવો આવો૦ ૧૩

(૮૬)

મહિના

ભણવાના ગુણ તથ ઇચ્છાવરની રીત વિશે.

કારતક માસે મેલી માલ્યા કુંપરે વાલાજી,

એ રાગ છે,

માસ ૧

એવ માસે સ્ત્રીવેહાની, મનુરાધરે ગુણવંતી;
 આ ગુણ તેના ગણી શકું નહી ગાધરે, સુગુણવંતી ૧
 સ્ત્રીતમા એની લેજો સરવે વાણીરે, ગું
 આ સ્ત્રીપાને ઇચ્છા વર આપ્યો આણીરે સુ ગું ૨
 સ્ત્રીવક્ષાથી આજેઆ ખહુ સ્ત્રીરે, ગું
 આ સ્ત્રીવેહા તે આપ્યા કેરી મિત્રરે; સુ ગું ૩
 ભણી હતી જો ભામની ગુણનો ગાયરે, ગું
 આ પ્રભાશંકર કહે આણી આપ્યો(તેણે)નાયરે સુ ગું ૪

માસ ૨

વૈશાખ માસે વિખ ફેડીને બીખીઆરે, ગુ
 આ કામબીએ કાળજીથી લેખજાલખીઆરે; સુ ગું ૧
 ઇચ્છાજરનું સુખ ધણું છે સારરે, ગું
 આ ભણ્યા થકી તે જીએ વરને સારરે, સુ ગું ૨
 પુણ્ય પુણ્યે સરખુ જોડું મળશેરે, ગું
 આ સ્ત્રીતું તેનું કાઈ કાળે નહી મળશેરે; સુ ગું ૩

ભહુપા થકી તો શીવજીવ્રતને પાજેરે, ગું
આ પ્રભાશંકર કહે આવર વર નહી ભાજેરે; સુ ગું ૪

મીસ ૩.

નેઠ માસે જગમાં નેનું નામરે,	ગું	
આ રૂકમણીએ ક્રીષું રૂંઠું કામરે;	સુ. ગું	૧
કુંદનપુરથી કાગળ લખીએ એકરે,	ગું	
આ સખીએ સુખ્યો ગૌરને કચી પિયેકરે;	સુ ગું	૨
માત પીતા તે વાત ન જાણે છાનારે,	ગું	
આ ગૌરડીની કાઠ દેખે નહી પગ પાનારે;	સુ ગું	૩
હરિદાસથી સુખ પામી પછી શામારે,	ગું	
આ પ્રભાશંકર કહે ભણી હતી ને ભામારે;	સુ. ગું	૪

भास ४.

આસાડ માસે હુશ થયો હાતારરે,	ગું	
આ હમયંતીને નળ મળ્યો ભરથારરે;	સું	ગું ૧
દેવ તજીને ભજીયો 'તે નળ ભુપરે,	ગું	
આ સારખુ જોડું સરખે સારખુ રૂપરે;	સું	ગું ૨
ફૂત રમેથા સુત મેપરમાં માલેરે,	ગું	
આ વિજોગના તો ભાલા કવિયે સાલેરે;	સું	ગું ૩
પીડને કાગળ લખીઆ પુરાણ પ્રીતેરે,	ગું	
આ પ્રભાશંકર કહે કાંભળજો એક આતેરે;	સું	ગું ૪

(૬૧)

માસ ૫.

સાવાજી આસે સીતા પાંડવી ભણતીરે,	શુ૦
આ અગણીત વિદ્યા અકલ પદ્મ એ ગણતીરે;	સુ ગુ૦ ૧
મુરખં વરને પરણાવીતી તાતેરે,	ગુ૦
આ ભણી હતાતો કંપ ભણાવ્યો જાતેરે;	સુ ગુ૦ ૨
ખાળા મુધીવાળી હતી જોશાણીરે,	ગુ૦
આ જગ ખષેનો જીવતિનેયળી ભણીરે;	સુ ગુ૦ ૩
ભણ્યા પદ્મનો ભાગે ભવનું કુખરે,	ગુ૦
આ પ્રભાશંકર કહે પામે સ્વર્ગનું સુખરે;	સુ ગુ૦ ૪

માસ ૬.

ભાદરવેનો ભરસ ભાળી જાણીરે,	શુ૦
આ સેક હતો તે જાણી સંકેડા શાણીરે;	સુ ગુ૦ ૧
છળ ભેદ વળી છેતરવાને આંચોરે,	ગુ૦
આ લાખાણ વણજાસે સંગે લાંચોરે;	સુ ગુ૦ ૨
કેદ કરાવી લાખા જાતે જુકેરે,	ગુ૦
આ મનુર ચેતી ચીતમાંધા નહી સુકેરે;	સુ ગુ૦ ૩
ભણ્યા પદ્મનો ભામનાએ ભય ટાળ્યોરે,	ગુ૦
આ કંપ કપટનો કાઠો તેણે ખાળ્યોરે;	સુ ગુ૦ ૪

માસ ૭.

આસો માસે અખળાજાતી આપરે;	ગુ૦
આ દૃપદ તનવા એસી છે તે છાપરે;	સુ ગુ૦ ૧

(૬૨)

મહવેદને ક્રીષા અરજુન અપરે,	શુ૦
આ દુઃશીયોધનને ધીકધીક પ્રહુ ધાપરે;	સુ ગુ૦ ૨
પતીવ્રતાનો ધર્મ સતીતો પાળેરે,	ગુ૦
આ ખટ માસમાં અન્ય પતી ન ભાળેરે.	સુ ગુ૦ ૩
સતી દુપદી સત્પતણો ભડારેરે,	ગુ૦
આ પતી તણીતો સતી જુઓ ભવતારે;	સુ ગુ૦ ૪

માસ ૯

આ ક્રસ્તિગ માસે રત્નકળાશી શીતલોરે,	શુ૦
આ ભોલઅરા જે હૂંચા પાળી પ્રીત્યોરે;	સુ ગુ૦ ૧
વેદકળાની વિદ્યા વનિતા ભણતીરે,	ગુ૦
આ ગુણ ગુણનો ગ્રંથ કદીને મણતીરે;	સુ ગુ૦ ૨
જાત પ્રીતને કફતાણું ધર જાણેરે,	ગુ૦
આ કાલ જ્ઞાનને માનુષી તે જાણેરે;	સુ ગુ૦ ૩
શાસ્ત્રી ભણીને ક્રીષા મર્વનો એધરે;	ગુ૦
આ પ્રેમ ભરેલો પામીતો જો કંપરે,	સુ ગુ૦ ૪

માસ ૯.

માગસીર માસે મિરીપાઇની કવિતારે,	ગુ૦
આ જુગમાં જાણે જોવા શોભે સવિતારે;	સુ ગુ૦ ૧
જ્ઞાન કળાનાં ગીત ધણિરાં જાણેરે,	ગુ૦
હૃદયજનમાં હોરે તે મદમાલારે;	સુ ગુ૦ ૨
વીરના આપણા મીરાંપાણ્ય પીધારે,	ગુ૦

આ ભકિતખળથી અમત-હૃદયે કીધારે;	સુ ગું ૩
વ્રજભાષામાં ધણી કશીજે હુમરીરે,	ગું
આ પ્રભાશંકર તજી મીરાએ ધુમરીરે;	સુ ગું ૪

માસ ૧૦

પાશમાંસે રાધા સારં ભણવુરે,	ગું
ચીત વિશેનો ચાતુર ખાળો ખણવુરે;	સુ ગું ૧
વેંદ્રવનમાં રાધે રમવાં નવપરે,	ગું
આ સૌરવ સખીને પોતે મુરંધ પાપરે;	સુ ગું ૨
છમ્બા ધરમે વરિયાં રાધા રંગરે,	ગું
આ મન માન્યાથી પરણ્યા તેની સંગરે,	સુ ગું ૩
સતી ધરમમાં રતી કાંઈ નવ ચુકરે,	ગું
આ પ્રેમ પ્રકૃતી વાડી જાણી ચુકરે;	સુ ગું ૪

માસ ૧૧.

માફા મહીનામાં સીતા સુંદર વરિયાંરે,	ગું
આ રામ રાવની પાસેતો ઠીક ઠરિયાંરે;	સુ ગું ૧
પતી વચને ઝોળંગે નહી રાણીરે,	ગું
આ સતી ધવાની ઝેજ ખડી ઝેધાણીરે;	સુ ગું ૨
વનમાં વસીયાં પતીની સંગે પ્રીતરે,	ગું
આ પાન ફુલને ફળ આરાગ્યાં ચીતરે;	સુ ગું ૩
રામ ભજનમાં રામા રહે ભરપુરરે,	ગું
આ નિરમળ મળ વરજીતજે એવું નુરરે;	સુ ગું ૪

(૯૪)

માસ ૧૨.

મરશ્વતીતો સગજે રહી છે વ્ધાપીર,	ગુ.	
આ ધાવર જંગમ સમજે ફાગણ ખાપીર;	સુ ગુ.	૧
સકળ ભવનમાં વાસ વસે તું શાહીર,	ગુ.	
આ વૃજવીનાતો પાપ બધુ ધુળ ખાહીર;	સુ ગુ.	૨
વૃજ ધક્રીતો પંડીત પામે માનર,	ગુ.	
આ રાગ રાગહી વૃજથી પાપ ગાયનર;	સુ ગુ.	૩
શરવ મુંદરી વૃજને પામે બાગેર,	ગુ.	
આ પ્રભાશંકરતો કવિતા કરવી માગેર;	સુ ગુ.	૪

સમાપ્ત

